

2023-mi isertitat

Imarisai

1. Aallaqqaasiut	2
2. Isertitat suuppat?	3
3. Inuit isertitaat	4
3.1 2023-mi inuit isertitaat.....	4
Inuussutissarsiornermit isertitat.....	4
Ikorsiissutit.....	6
Pigisanit nalilinnit isertitat.....	7
3.2 Kommunini isertitat.....	9
3.3 Distriktini isertitat.....	11
3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat.....	12
3.5 Suaassutsit malillugit isertitat.....	15
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat.....	16
4. Ilaqutariit isertitaat	17
5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit	20
6. Isertitat agguataarneqarneri	21
6.1 2002-miit 2023-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri.....	22
Gini-koefficienti.....	23
Piitsuussusermut qanissuseq.....	24
Isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut (S80/20).....	25
6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussineq.....	26
6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri.....	27
7. Periaaseq taaguutillu	28
7.1 Siunertaq.....	28
7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut.....	28
7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat.....	28
7.2.2 Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat.....	29
7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat.....	30
7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut.....	30
7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut.....	31
7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq.....	32
7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq.....	34
Nunanut allanut sanilliussisinnaaneq.....	34
7.7 Ajoqutit.....	35
7.8 Taaguutit.....	35

1. Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani innuttaasut isertitaasa qaffasissusaat, isertitaqarnerup ilusaa aamma suut isertitsissutaasinnaanersut ersersinneqarput. Saqqummersitami 2019-imiit 2023-mut isertitat takuneqarsinnaapput, kisitsisillu pineqartut kisitsisaataasivimmi 2002-miit aallartittut pissarsiarineqarsinnaallutik.

Isertitat assigiinngisitaarnerini *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit suliarineqarput. SILC EU-p ataani kisitsisitigut paasissutissiornermi assigiissaarinerмик suleqatigiiffiuvoq, SILC-miillu OECD-mi piumasaaqaatit atorineqarput. SILC atorlugu nunanik allanik sanilliussisinnaaneq annertoq anguneqarpoq. Tassunga tunngatillugu saqqummersitami periaaseq pillugu immikkoortoq 7.6 kapitali 7-imiittoq atuarneqarsinnaavoq.

Saqqummersitaq kapitalinik arfineq-marlunnik immikkoortortaqqarpoq, kapitalit tamaasa immikkoortillugit atuarsinnaavatit. Kapitali 2-mi taaguutit isertitanut tunngasut pingaarnersiukkat atuarneqarsinnaapput.

Inuit isertitaanut tunngasut kapitali 3-mi sammeneqarput. Kapitalip aallaqqaataani 2023-mi inuit isertitarisimasaanut tunngasut saqqummiunneqarlutik. Tamatumalu kingorna piffissami 2019-imiit 2023-mut inuit isertitaasa ineriartorsimaneri immikkut sammeneqarput. Ukiut tallimat ingerlanerini najugaqarfiit malillugit inuit isertitaat ilanngunneqarput.

Kapitali 4-mi ilaqtariit isertitaat saqqummiunneqarput, kapitalillu tallimaanni isertitanit akileraarutit katinnerat takuneqarsinnaallutik. Kapitali 6-imi isertitat assigiinngisitaarneri pingaarnersiorneqarput. Tassani takutinneqarlutik isertitat assigiinngisitaarneri malillugit nunanut tamalaanut sanilliussinerit, naanerani immikkut sammeneqarput ilaqtariit meerartallit isertitaasa ineriartornerat. Kapitali 7-imi nalunaarsuutit tunngaviusut, malittarisassat, periaatsit taaguutillu nassuiaataannik saqqummersitaq naggaserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni isertitat 2002-miit 2023-mut kisitsisaat Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput uani: bank.stat.gl. Kisitsisaataasivimmi nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq, ass.: ukiut, suaassutsit, najugaqarfiit, inunngorfiit aamma ilinniakkat qaffasissusaat malillugit.

Saqqummersitami iluarsaassineq

Saqqummersitami uani kisitsisit ilaat siullermik saqqummersinneqartumiittut iluarsaanneqarput, 2021-mi aamma 2022-mi akileraartarnermut paasissutissat iluarsaaneqarsimasut ilanngunneqarneri iluarsaassinermut pissutaapput. Akileraartarnermut paasissutissat iluarsaaneqarneri pissutaallutik siunissami saqqummersitsineri kisitsisaagallartunik paasissutissanik saqqummersitsisoqartassaaq, piffissat ilaanni inuit ataasiakkaat akileraarutaat iluarsaassineri allanngorsinnaasarnissaat ilimagineqarmat.

2. Isertitat suuppat?

Isertitat tassaapput ukiup ingerlanerani inuup imaluunniit ilaqutariit aningaasat imaluunniit pissarsiaasa nalingi, ukiup siuliani pigisanit appasinnerunngitsut.

Isertitanut paasissutissat Akileraartarnermit Aqutsisoqarfimmit, kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussat Ilinniagaqarnersiuteqartitsivianeersuupput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut paasissutissaasiviani isertitat immikkoortiterneqarput:

- Isertitat katillugit
- Isertitat akileraarutaasussat
- Isertitat atoriaannaat

Isertitat katillugit tassaapput isertitat tamarmiusut – inuup ukiumut isertitai akileraarutaasussaannngitsut aamma akileraarutaasussat. Isertitat katinnerinut ilaapput:

- Inuussutissarsiutinit isertitat
- Pisorta qarfinnit isertitat ikiorsiissutit
- Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit
- Pigisanit nalilinnit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput namminersortunit aningaasarsiat, sinneqartoorutit akissarsiarititat allarpassuillu. Pisorta qarfinnit akiliutigineqartut isertitanut ilaapput utoqqalinersiassat, suliffeerunnermut ikiorsiissutit pisorta qarfinnillu isertitat allat. Pisorta qarfinnit ikiorsiissutit isertitat akileraarutaasussaapput aamma ikiorsiissutaapput akileraarutaasussaannngitsut. Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput erniat aamma pigisanit nalilinnit iluanaarutit allat.

Isertitat akileraarutaasussat tassaapput aningaasarsiaviit nunatta karsianut aamma kommuninut isertitanut naatsorsuutinit ilaasut. Isertitat akileraarutaasussat isertitat ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit akileraarutaasussat katinneraat. Ilanngaattissat nalinginnaanerpaat tassaapput:

- Inummut ilanngaat, ilanngaat nalinginnaasoq aamma isertitanut B-nut ilanngaat.
- Akileraarutaasussanut ilanngaatit ass. suliaqarfiit kattuffiannut akiliinernut, ernianut akiligassat il.il.
- Namminerisamik utoqqalinersiassanut akiliisarnerit (Kalaallit Nunaanniittunut)

Malugiuk 2020-mi pilersinneqartoq sulinermit ilanngaat isertitanut akileraarutaasussanut ilanngaatit ilanngunneqanngimmat. Akileraarpallaarsimanermi akiliutinut sulinermit ilanngaat ilanngunneqartarpoq. Sulinernulli ilanngaatit iluanaarutissanut ilanngunneqarneq ajorput. Sulinermit ilanngaat pillugu paasissutissat

annertunerusut saqqummersitap naanerani periaatsimut tunngasuni atuarneqarsinnaapput.

Isertitat atoriaannaat tassaapput, inuup ernianik akileereerluni aamma akilersuutininut akiligassat akilereernerini isertitai atoriaannaat. Inuit akilersuutininut akiligassallit akiliisussaataapput pinngitsooratik, taakkunungalu aningaasat atorineqartut inummut atoriaannaasinnaanatik. Kisianni isertitat atoriaannaat a-kassemit, suliaqarfiit kattuffiinit, angalanernit aamma akileraarutaasussanut ilanngaatinut, taakku inuup nammineq annerusumik minnerusumilluunniit aalajangersinnaammagu taakkununga aningaasartuutigisassani. Isertitanut atoriaannarnut sulinermut ilanngaat ilaatigut ilanngunneqartarpoq.

Taaguutininut isertitanut tunngasunut nassuiaatit kapitali 7-imi immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

3. Inuit isertitaat

Kapitalimi uani inuit isertitaanut paasissutissat saqqummiunneqarput. Immikkoortut arfinilinngorlugit agguarneqarpoq, tassani inuit isertitaasa assigiinngissusii erseqqissarneqarput, najugaqarfinni aammalu isertitat qanoq inissisimanerat tunngavigalugit saqqummiunneqarlutik.

Isertitaqarlutik akileraartartut, isertitallit nalunaarsuiffianni nalunaarsorsimasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut tunngavigalugit inuit isertitaat naatsorsorneqarput. Taassumalu saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianni ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani ilu nalunaarsorsimasut tunngavigineqarlutik.

3.1 2023-mi inuit isertitaat

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aallartillugit isertitat pillugit, ukiumi pineqartumi inuit isertitaanut tunngasunik assigiinngitsunik saqqummiussisoqarpoq.

Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmut inuit 50.203-t isertitaat 2023-mi nalunaarutigineqarsimapput. Taakkunanga 42.817-it piumasqaataasut angusimavaat. Taakku isertitaat tunngavialugit 2023-mi inuit isertitaat suliarineqarput.

Inuussutissarsiornermit isertitat

Inuussutissarsiuutininut isertitat tassaapput sulisut akissarsiaat, namminersortut suliffeqarfiutiminnit sinneqartoortuataat, siunnersortininut akissarsiarititit nunaniillu allanit isertitat il.il. Meerartaarnermi ullormusiat, angalanermi ullormusiat aamma sulilluni tunissutisiat isertitanut ilaapput. *Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il.* Inuussutissarsiornermit isertitat ilanngaateqanngitsut, tassa akileraannginnermi annertussusaat malillugit naatsorsorneqarput.

Takussutissiaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat. 2023

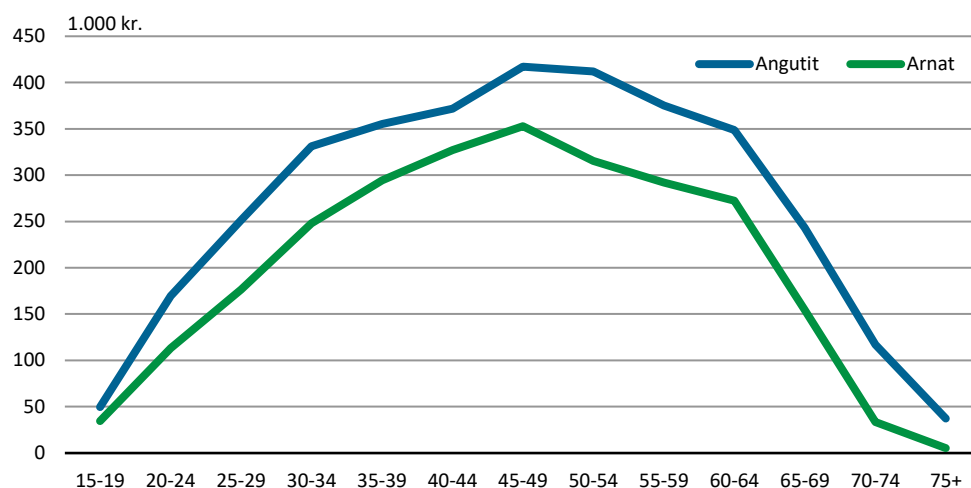
	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqati- giissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiis- sillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Inuussutissarsiornermit isertitat	35.973	11.138.179	260.134	309.626
Akissarsiat, tunissutisiat il.il.	34.255	10.063.036	235.024	293.768
Suliffeqarfiup sinneqartoorutai . .	4.423	982.729	22.952	222.186
Nunanit allanit isertitat	773	16.557	387	21.419
Suliaqartitsinermit akissarsiat aamma akissarsiat B-t allat	3.643	75.857	1.772	20.823

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.1-imi takuneqarsinnaasutut 2023-mi inuit 35.973-it inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput. Isertitat katillugit 11,1 mia. kr.-usimapput. 2022-milu agguaqatigiissillugu inuit 42.817-it 260.134 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimapput, inuillu 35.973-it agguaqatigiissillugu 309.626 kr.-nik inuussutissarsiornermit isertitaqarsimallutik.

Inuussutissarsiornermit isertitat annertussusaat ukioqqortussusermit aamma suaassutsinit sunnerneqartarput. Nalinginnaasumik angutit arnanut sanilliullugit inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarput sulisinnaasullu akornanni aamma inuussutissarsiornermit isertitaat annertunerusarlutik, takuuk titartagaq 3.1.

Titartagaq 3.1 Inuussutissarsiornermit isertitat, ukiut suaassuserlu malillugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut soraarnerussutisiaqalernissamut pinngitsoorani akiliisussaatitaanermut aamma ATP-mut akilikkat akissarsianut ilanngunneqanngillat. Soraarnerussutisiaqalernissamut akilerneqartussat aatsaat soraarnerussutisiaqalersimanermit isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput. Nammineerlunili soraarnerussutisianut akilikkat ilanngunneqarput ukiumi akiliiffigineqartumi inuussutissarsiummit isertitatut naatsorsuunneqarlutik. Suliffeqarfiillu namminersortut

naatsorsuutaasa inerneru ukiumi pineqartumut naatsorsuutitut aamma ilanngunneqarput.

Ikiorsiissutit

Pisortanit ikiorsiissutit isertitani taaneqartut tassaapput utoqqalinermit soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisiat, suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit assigiinngitsut, pisortanit ikiorsiissutit, ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit meeqqanullu tapiissutit. Malugiuk ikiorsiissutit ilaat akileraarutaasannimmata. Akileraarutaasusaanngitsut ilaatigut tassaasinnaapput utoqqalinermit soraarnerussutisiat, siusinaarluni soraarnerussutisiantut ilinniagaqarnersiutinullu tapiissutit assigiinngitsut.

Takussutissiaq 3.2 Pisortanit ikiorsiissutit. 2023

	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugu
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pisortanit ikiorsiissutit katillugit	18.328	1.109.902	25.922	60.558
Suliffeqanngikkallarnermi, pisortanit ikiorsiiss. il.il.	4.795	67.904	1.586	14.161
Suliffeqanngikkallarnermi	2.316	25.938	606	11.199
Pisortanit ikiorsiissutit	2.934	41.967	980	14.304
Ikiorsiissutit allat	10.889	266.636	6.227	24.487
Ilinniagaqarnersiutit	4.568	144.493	3.375	31.632
Ineqarnermut tapit	4.129	80.179	1.873	19.419
Meeqqanut tapit	4.926	41.964	980	8.519
Pisortanit soraarnerussutisiat	6.645	775.362	18.109	116.684
Utoqqalinermit	4.193	489.963	11.443	116.853
Siusinaartumik	2.816	285.399	6.666	101.349

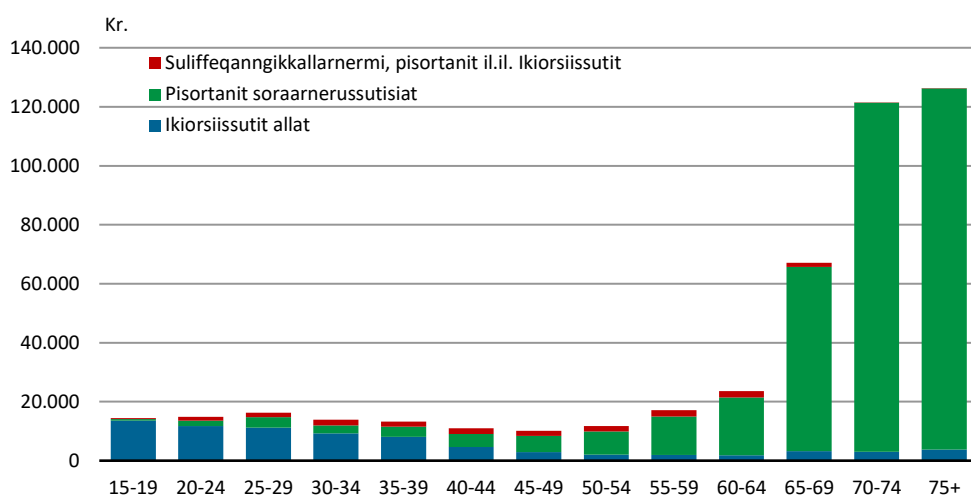
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.2-mi takuneqarsinnaavoq 2023-mi inuit 18.328-t ikiorsiissutinik isertitaqarsimasut. Pisortat ikiorsiissutaat 1,1 mia. kr.-nik naleqarsimapput. 2023-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.817-it 25.922 kr.-nik ikiorsiissutinik isertitaqarsimapput, inuillu 18.328-t agguaqatigiissillugu 60.558 kr.-nik ikiorsiissutinik isertitaqarsimallutik.

Aningaasat ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit pisortanit soraarnerussutisiat 70 pct.-iullutik annertunerpaajusimapput. Ikiorsiissutit ass. ilinniagaqarnersiutit, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit 24 pct.-inik annertussuseqarput, suliffeqanngikkallarnermut ikiorsiissutit aamma pisortanit ikiorsiissutit allat 6 pct.-iusimasut.

Ikiorsiissutinut assigiinngitsunut ukiut apeqqutaasarput, aamma ikiorsiissutit annertussusaannut, titartagaq 3.2 takuuk. Inuusuttuaqqat 15-19-inik ukiullit akornanni ikiorsiissutinik allanik, ilinniagaqarnersiutit saniatigut, ikiorsiisarneq annertunersaavoq. Sulisinnaasut 20-64-inik ukiullit akornanni suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit annertunerpaapput, taakkulu saniatigut ineqarnermut tapit 40-44-llu akornanni ukiulinni annertunerullutik. Pisortanit soraarnerussutisiat ukioqqortusiartorneq malillugu annertusiartorput, 50-54-illu akornanni ukiulinni aallartereertarluni.

Titartagaq 3.2 Aggvaqatigiissillugu pisortanit ikiorsiissutit, ukiunut agguaallugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Ikiorsiissutit annertussusigisartagaat eqqarsaatigalugit ilaqtariit qanoq isikkoqarneri qiviassallugit tulluurtuuvuq. Pisortanit ikiorsiissutigineqartartut annertussusigisartagaanut pingaarnerpaat tassaasarput kisermaajuneq imaluunniit apparisamik najugaqateqarneq, ilaqtariillu akornanni meeqqat amerlassusaat, meeraqarnermi meeqqanut tapinik allanillu ikiorsiissutinik peqartoqarsinnaasarmat.

Pigisanit nalilinnit isertitat

Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput inuup imaluunniit ilaqtariit pigisaanit nalilinnit iluanaarutit. Pigisanit nalilinnit isertitanut ilaapput aktianit pappialanillu pigisanit nalilinnit allanit iluanaarutit aamma annaasaqaatit.

Pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut tassaapput ernianit isertitat aamma pigisanit nalilinnit ass. aktianit assigisaannillu isertitat annaasaqaatillu. Ukiuni kingullerni ernianit isertitat ikilimapput, erniat annikinneruleriartornerinik peqquteqartumik.

Takussutissiaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngateqanngitsut. 2023

	Isertitat suussusaat malillugit	Isertitat annertussusaat	Isertitalinnut tamanut agguaqatigiissillugu	Isertitat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngateqanngitsut	34.828	30.155	704	866
Ernianit isertitat	34.808	19.709	460	566
Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit il.il.)	309	10.446	244	33.806

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

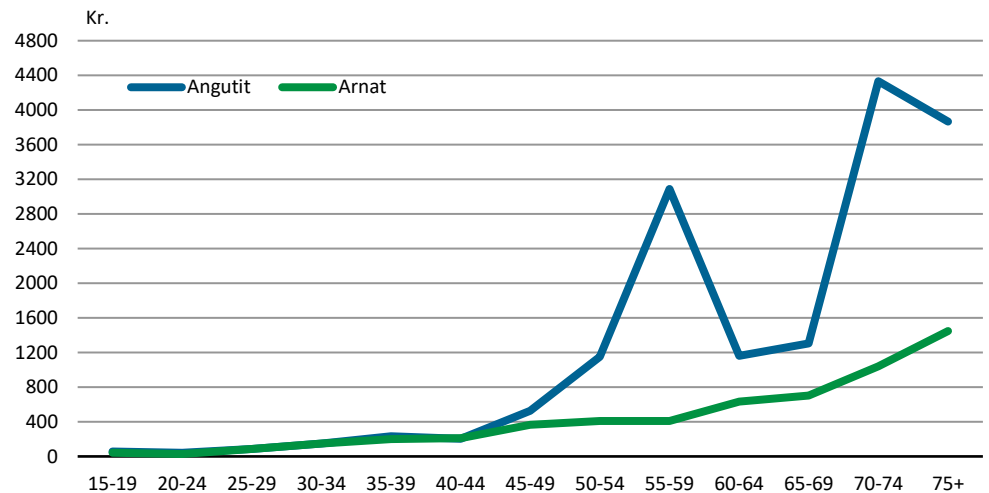
Takussutissiaq 3.3-mi takutinneqarpoq 2023-mi inuit 34.828-t pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut. Pigisanit nalilinnit 30,2 mio. kr.-t isertinneqarsimapput. Pigisanit nalilinnit isertitat annerpaartaat aktianit, obligationinit, ernianit assigisaaniillu isertinneqarsimapput. 2023-milu inuit 42.817-iusut tamakkerlugit agguaqatigiissillugit pigisanit nalilinnit 704 kr.-t

isertitarisimavaat, inuillu pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut 34.828-t agguaqatigiissillugu 866 kr.-nik isertitaqarsimapput.

Inuunerup ingerlanerani pigisanit nalilinnit isertitat annertusiartortarput, soraarnerussutisiaqalernerullu nalaani annertunerpaanngortarlutik. Tamanna pigisanit nalilinnit isertitani takuneqarsinnaavoq. Pigisanit nalilinnit isertitat annertussusaat suaassutsit malillugit aamma takuneqarsinnaapput, takuuk titartagaq 3.3.

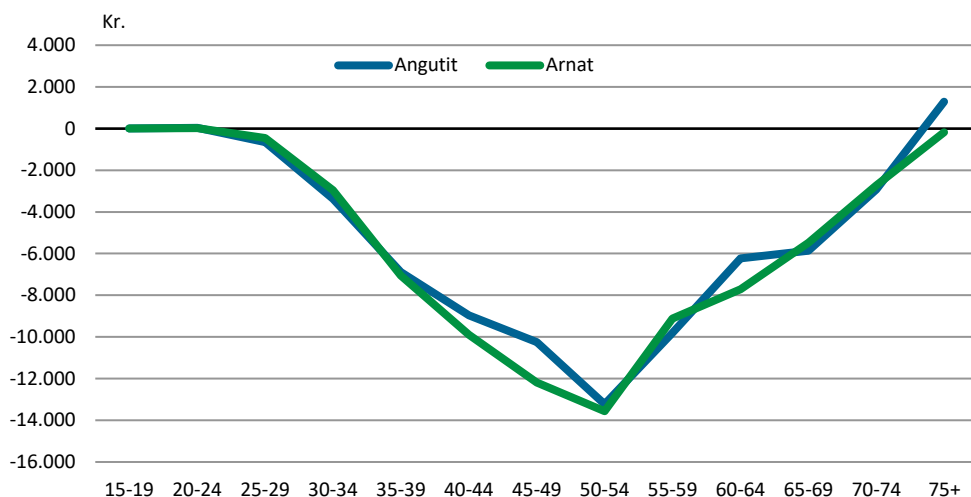
Titartagaq 3.3 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngateqanngitsut ukiut suaassuserlu malillugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

40-nik ukioqalernermiit angutit arnanit amerlanerusunik pigisanit nalilinnit isertitaqartarput. Tamanna assigiinngitsunik nassuiaatitaqarsinnaavoq. Nassuiaat siulleq tassaasinnaavoq ilaqtariit nalilinnik pigisatik (kreditlån aamma ernianut aningaasartuutit ilanngullugit) angummut nalunaarsorsimatinneqartarmata. Nassuiaat taanna titartakkami 3.4-imi ilaatigut ilalersorneqarpoq, titartakkamilu takuneqarsinnaallutik pigisanit nalilinnit isertitat ilanngaaseriikkat. Ernianut aningaasartuutit peereernerisigut arnat angutillu nalilinnit isertitaat assigiinnangajalertarput. Malugiuk pigisanit nalilinnit isertitat tamani negativiuernerat, arnat angutillu akornanni aamma ukioqqortussutsini.

Titartagaq 3.4 Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaaseriikkat ukiut suaassuserlu malillugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut pigisanit nalilinnit isertitat tamarmik ilaangillat. Ilanggunneqarsimanngitsut pingaarnerit tassaapput akileraarutitaqanngitsumik iluanaarutit, ass. illumik tunisinermi pisinermilu kiisalu utoqqalinersiaqalernissamut pigisanit isertitat, takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.4.

Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani 2008-miit 2023-mut inuit isertitaannut tunngasunik tabelinik nammineq toqqartuilluni kisitsisinik aallertoqarsinnaavoq.

3.2 Kommunini isertitat

Kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi inuit isertitaat annertunerpaapput. Qeqqata Kommuniani isertitat qaffasissusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinnerisa annertoqataannik inissisimapput, Kommune Kujallermili, Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommuniani nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi isertitat 14-21 pct.-inik appasinnerupput, takuuk takussutissiaq 3.4.

2018-imi januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunianut marlunnut avinneqarpoq; Kommune Qeqertalimmut aamma Avannaata Kommunianut. 2002-miit 2023-mut isertitat kisitsisitigut paasissutissaat kommunit nutaat tunngavigalugit suliarineqarput.

Takussutissiaq 3.4 Agguaqatigiissiillugu inuit isertitaat. 2022

	Isertitat katillugit	Akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	292	280	186
Kommune Kujalleq	242	228	159
Kommuneqarfik Sermersooq	339	330	211
Qeqqata Kommunianut	287	273	187
Kommune Qeqertalik	230	217	152
Avannaata Kommunianut	252	240	164

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

2023-mi inuit isertitaat agguaqatigiissillugu 13.000 kr.-t missaannik amerleriarput pct.-inngorlugu 4,5 pct.-iulluni. Avannaata Kommuniiani isertitat 5,5 pct.-inik qaffariaateqarnerpaasimapput. Kommune Qeqertalimmi aamma Kommune Kujallermi isertitat aamma 5,1 pct.-inik 4,5 pct.-inillu annertunerulersimallutik.

Takussutissiaq 3.5 Agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut

	2019	2020	2021	2022	2023	Allannguut 2022-2023
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	259	263	264	279	292	4,5
Kommune Kujalleq	213	217	223	231	242	5,1
Kommuneqarfik Sermersooq	303	310	309	324	339	4,5
Qeqqata Kommunia	255	256	258	278	287	3,3
Kommune Qeqertalik	205	209	212	224	230	2,6
Avannaata Kommunia	224	226	224	239	252	5,5

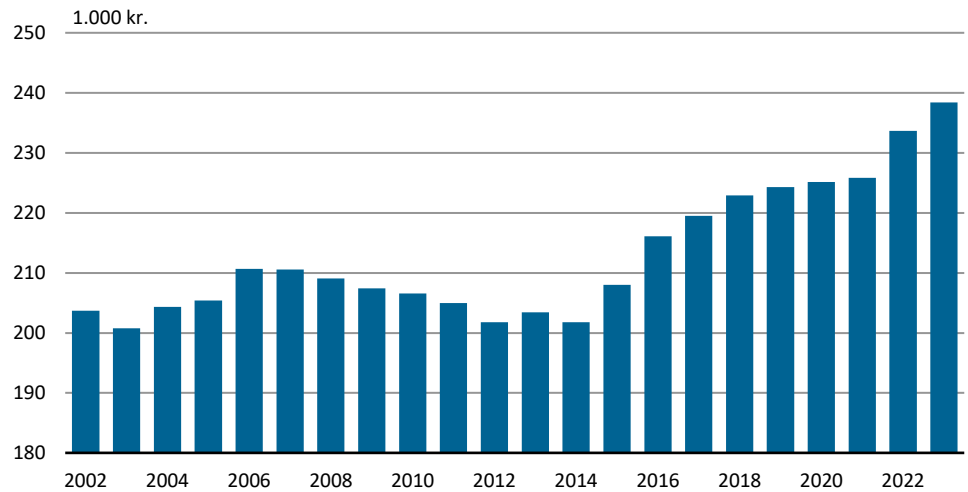
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat qaffakkiartornerini aamma atuisinnaanerup qaffakkiartorneranut nalilersuinermi eqqumaffigisariaqarpoq pisisinnaassuseq isertitat annertussusaannik taamaallaat tunngaveqanngimmat, nioqqutissalli akiisa ineriartornerat aamma apeqqutaasarmat. Nioqqutissat akiinut ineriartornerup ilanngunnissaanut atuisunut akit naleqqersuutaat atussallugu pitsaanerpaavoq.

Atuisunullu akit naleqqersuutaataa ajoqutigisarpaa innuttaasut ataasiakkaat agguaqatigiissillugu atuinerat malillugu naatsorsorneqartarmat. Piviusumi innuttaasut assigiimmik isertitalit nioqqutissanik sullissinernillu assigiinngitsunik pisiortorsinnaasarpup, agguaqatigiissitsinermiit allaanerulluinnartumik. Allatut oqaatigalugu isertitat pisissutaasinnaasut ersarinnerusumik naatsorsoruminaapput. Paarlattuanik isertitat pisissutaasinnaasut innuttaasup agguaqatigiissillugu atuisarnera isertitat ineriartornerannut naleqqiullugu naatsorsorneqarpoq.

2002-miit 2023-mut isertitat pisissutaasinnaasut 17,0 pct.-inik qaffassimapput. 2015-imiit 2016-imilu isertitat pisissutaasinnaasut qaffannerpaasimapput, 3,9 pct.-inik qaffassimallutik. 2016-imiilli ukiut tamaasa ineriartornerat annertusiartorsimalluni.

Titartagaq 3.5 2002-miit 2023-mut agguaqatigiissillugu isertitat pisissutaasinnaasut

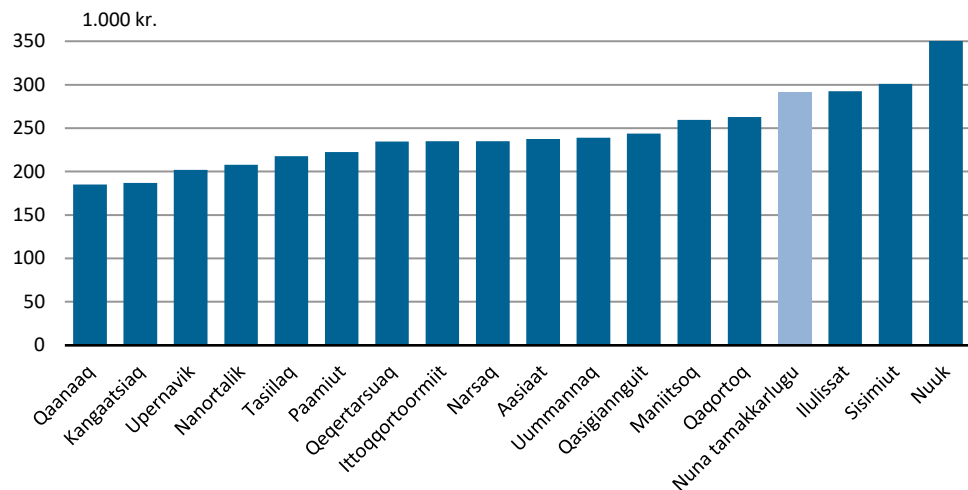

Malugiuk: Isertitat pisissutaasinnaasut naatsorsomeqarput inuit isertitaasa tamamiusut (akileraanginnemi il.il) aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini atuisunut akit naleqqersuutaannut iluarsaassat tunuliaqutaralugit.
 Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI501>

3.3 Distriktini isertitat

Siornatigut kommuniusimasunut 18-inut, massakut distriktinik taaneqartunut, inuit isertitaat akileraarusernagit il.il. tamakkiisut isigissagaanni Nuup distriktiani annertuumik qaffasinnerupput, takuuk titartagaq 3.6. 2022-mi Nuummi agguaqatigiissillugu isertitat 363.000 kr.-upput, nuna tamakkerlugu isertitaqarfiusup qaffasinnerpaap tullianiit Sisimiuniit 20,8 pct.-inik isertitat qaffasinnerullutik. Distriktini sinneruttuni tamani isertitat annertussusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit appasinnerupput.

Titartagaq 3.6 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2023-mi isertitat Tasiilap distriktiani qaffariaateqarnerpaasimapput, 2022-mut sanilliullugu innuttaasut 17.000 kr.-inik agguaqatigiissillugu isertitaqarnerusimallutik, 8,5 pct.-inik annertunerusunik. Nuup distriktiani isertitat qaffasinnerpaapput, 2023-mi inuit isertitaat katillugit 363.000 kr.-usimallutik, 4,2 pct.-inillu qaffassimallutik.

Takussutissiaq 3.6 Distriktini tamani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut

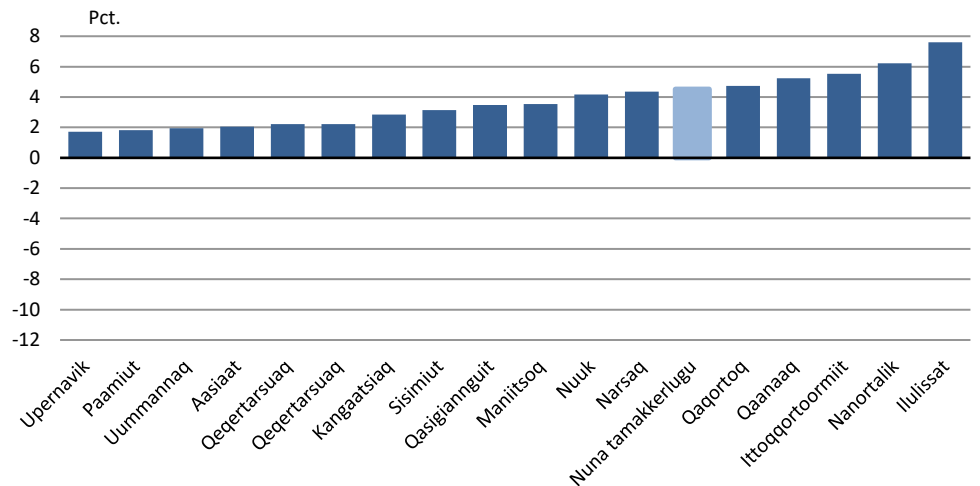
	2019	2020	2021	2022	2023	Allannguut 2022-2023
	1.000 kr.					Pct.
Nuna tamakkerlugu	258	263	264	278	291	4,5
Nanortalik	173	181	181	196	208	6,2
Qaqortoq	239	241	244	251	263	4,7
Narsaq	205	208	220	225	235	4,4
Paamiut	199	202	208	218	222	1,8
Nuuk	331	338	334	349	363	4,2
Maniitsaq	229	229	232	251	260	3,5
Sisimiut	268	270	272	292	301	3,2
Kangaatsiaq	159	157	163	182	187	2,8
Aasiaat	211	216	223	233	237	2,1
Qasigiannugit	215	227	225	236	244	3,4
Ilulissat	255	258	257	272	292	7,6
Qeqertarsuaq	230	230	210	229	234	2,2
Uummannaq	217	224	217	234	239	2,0
Upernavik	188	185	182	199	202	1,7
Qaanaaq	165	164	170	176	185	5,2
Tasiilaq	179	182	191	201	218	8,5
Ittoqqortoormiit	191	197	211	223	235	5,5

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI10>

Upernaviup distriktiani agguaqatigiissillugu annikinnerpaamik isertitat qaffassimapput, 1,7 pct.-imik qaffassimagamik, takussutissiami 3.6-imi aamma titartakkami 3.7 tamanna takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 3.7 Distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaasa tamakkiisut ineriartornerat. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.st>

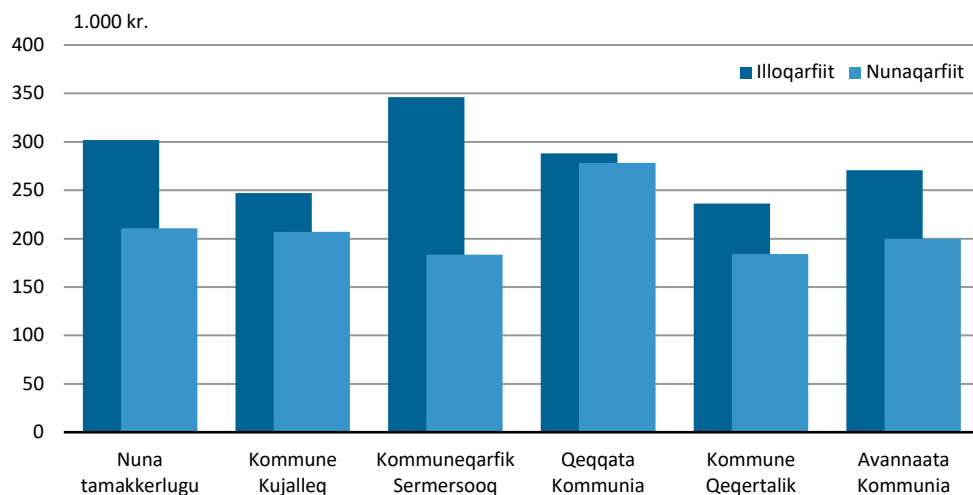
at.gl/INNPI102

3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat

Nalinginnaasumik nunaqarfinni isertitat illoqarfinni isertitanut sanilliullugit appasinnerupput, takuuk titartagaq 3.8. 2023-mi nuna tamakkerlugu inuttaasoq ataaseq illoqarfinni najugalik agguaqatigiissillugu 302.000 kr.-nik tamakkiisunik akileraarusigaanngitsunillu isertitaqarsimavoq, nunaqarfinnilu najugalik agguaqatigiissillugu 211.000 kr.-nik isertitaqarsimasoq.

Titartakkamili ersarissumik takutinneqarpoq illoqarfinni nunaqarfinnilu nikingassutsit kommunit akornanni assigiinngiaarnerat.

Titartagaq 3.8 Illoqarfinni nunaqarfinnilu agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut. 2023

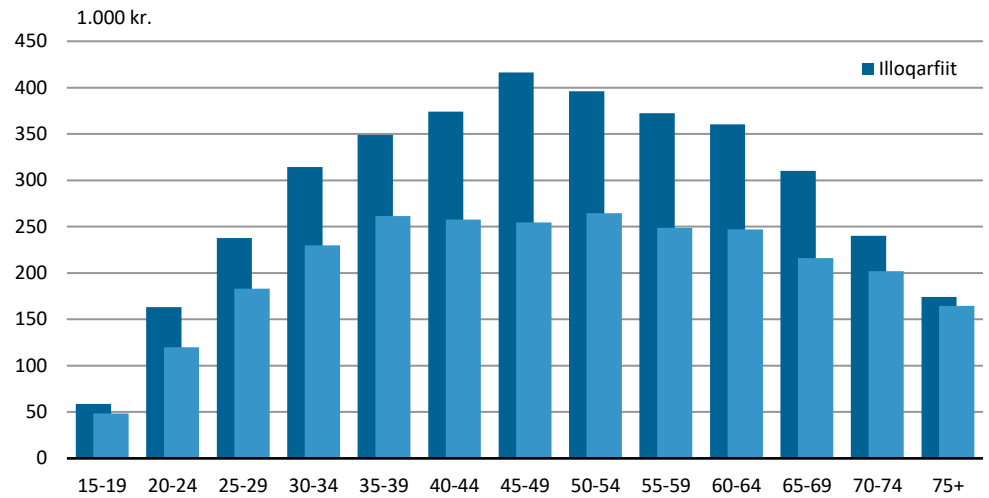
Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni assigiinngissut annertunerpaaq Kommuneqarfimmi Sermersuumiippoq. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni najugallit agguaqatigiissillugu inuup ataatsip isertitai tamarmiusut nunaqarfinni najugallip isertitaannit marloriaataannik annertussuseqarput. Tamanna kommunimi innuttaasut siammasissumik agguataarsimanerannik peqquteqarpoq. Innuttaasut amerlanersaat Nuummi najugaqarput, isertitaqarfiulluartumi, innuttaasulli nunaqarfinni najugallit amerlanersaat Tasiilap distriktiani najugaqarput, agguaqatigiissillugu appassisumik isertitaqarfiusumi.

Akerlianik Qeqqata Kommuniani illoqarfinni aamma nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneri assigiinngajapput. Kangerlussuarmi isertitat qaffasinnerannik peqquteqartumik. Qeqqata Kommuniani nunaqarfinni najugallit 40 pct.-ingajai Kangerlussuarmi najugaqarput, taakku nunaqarfinni isertitanik naatsorsuinnermi qaffasitsitsipput. Narsarsuarmi isertitat aamma qaffasipput, Kommune Kujallermilu nunaqarfinni isertitat annertussusaannut qaffasitsitsillutik – taamaattoq Kangerlussuarmitut annertutiginnngitsumik, Kommune Kujallermi nunaqarfinni najugallit tamakkerlutik Narsarsuarmi najugaqartortai ikinnerungaatsiarnerannik peqquteqartumik.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilaatigut ukioqqortussutsimik tunngaveqarpoq. Inuit sulisinnaasut akornanni isertitat nikingassutaat ersarinneruvoq, takuuk titartagaq 3.9. Nunaqarfinni isertitat ukioqqortussutsinut tamanut naligiissaarnerusumik agguataarsimanerannik tamanna peqquteqarpoq, illoqarfinnilu sulisinnaasut akornanni isertitat annertuumik qaffasinnerupput, inuusuttunut utoqqaanerusunullu sanilliullugit.

Titartagaq 3.9 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut najugaqarfillu malillugit. 2023

Najoqutaq: <https://bank.stat.q/INNPI101>

Illoqarfiit kisiisa isigissagaanni, takuneqarsinnaavoq nikingassut annertusoq. Takussutissiaq 3.7 malillugu Nuummi aggvaqatigiissillugu inuk ataaseq 365.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq, illoqarfinni allani isertitat tamarmiusut annikinnerupput. Sisimiut tamakkiisumik isertitaqarfiusut annertunerpaat tulleraat, tassani inuk ataaseq 297.000 kr.-nik isertitaqarsimalluni. Illoqarfinni aggvaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut 2023-mi 302.000 kr.-usimapput. Nuna tamakkerlugu illoqarfinni isertitat tamarmiusut aggvaqatigiissinnerini Nuummi isertitat kisimik aggvaqatigiissitsinnermit qaffasinnerupput.

Takussutissiaq 3.7 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, illoqarfinni

	2019	2020	2021	2022*	2023*
	— 1.000 kr.				
Nuna tamakkerlugu	269	274	275	290	302
Nanortalik	189	196	196	213	223
Qaqortoq	243	245	247	255	266
Narsaq	198	201	214	216	226
Paamiut	199	203	208	218	221
Nuuk	333	339	336	350	365
Maniitsoq	238	240	244	262	270
Sisimiut	264	266	267	289	297
Kangaatsiaq	175	177	181	200	209
Aasiaat	211	217	224	234	237
Qasigiannugit	217	231	228	239	246
Ilulissat	258	263	261	277	297
Qeqertarsuaq	231	231	211	230	234
Uummannaq	227	231	228	243	247
Upernavik	222	221	213	235	231
Qaanaaq	174	171	176	183	188
Tasiilaq	200	200	213	224	245
Ittoqqortoormiit	190	196	210	222	233

Najoqutaq: <https://bank.stat.q/INNPI102>

Nunaqarfiit akornanni mittarfeqarfiit Kangerlussuaq aamma Narsarsuaq takussutissiaq 3.8 malillugu nunaqarfinnut allanut naleqqiullugit isertitaat qaffasinnerungaatsiarput. Mittarfeqarfinni pineqartuni tamani inuit isertitaat tamakkiisut aammattaq nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermit annertunerupput.

Takussutissiaq 3.8 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu qaffasinnerpaamik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2019	2020	2021	2022*	2023*
	1.000 kr.				
Kangerlussuaq	343	336	340	358	371
Narsarsuaq	304	292	283	321	332
Qeqertarsuatsiaat	204	247	220	244	255
Qeqertaq	223	213	192	200	252
Sarfanguit	188	211	216	205	249
Arsuk	197	192	203	220	248
Ilimanaq	213	220	223	190	247
Qasigianguit	217	231	228	239	246
Oqaatsut	175	184	208	237	246
Ukkusissat	186	195	197	230	242

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

Agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut akileraarusersimangitsullu il.il. 138.000 kr.-miittut Qaqortup distriktiani nunaqarfimmi Saarlormi inoqarfiinilu allani, 2023-mi takussutissiaq 3.9-lu malillugu appasinnerpaasimapput. Tassani takuneqarsinnaapput nunaqarfiit qulit 2023-imi tamakkiisunik isertitakinnerpaasimasut.

Takussutissiaq 3.9 Nunaqarfiit agguaqatigiissillugu appasinnerpaamik tamakkiisunik isertitaqarfiusut

	2019	2020	2021	2022*	2023*
	1.000 kr.				
Sermiligaaq	123	139	130	139	138
Kuummiit	128	128	130	131	143
Upernavik Kujalleq	152	142	128	145	144
Naajaat	140	177	161	140	147
Tiilerilaaq	121	136	134	148	147
Aappilattoq (NAN)	118	130	124	137	150
Kangersuatsiaq	131	127	143	143	151
Iginniarfik	125	125	165	168	152
Attu	140	130	130	150	157
Siorapaluk	146	148	148	134	161

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

3.5 Suiassutsit malillugit isertitat

Takussutissiaq 3.10 malillugu 2023-mi angutip agguaqatigiissillugit isertitai tamakkiisut akileraarusingaanngitsullu il.il. 321.000 kr.-upput, arnallu isertitai 258.000 kr.-ullutik. Nuna tamakkerlugu angutip isertitai agguaqatigiissillugu 25 pct.-inik arnap isertitaanit annertunerupput.

Angutit sulisinnaasut arnanut sulisinnaasunut sanilliullugit amerlanerunerat naatsorsuutini ersarissarneqanngilaq, ukiuni inuussutissarsiorfiusinnaasuni

ukiulinni angutit amerlanerungaatsiarput isertitaqarnerullutillu, killormulli ukioqqortunerit akornani isertitakinneruffiusunilu arnat amerlanerupput. Taamaattoq piviusumi isertitani nikingassutaat kisitsisit tamakkiisut takutitaannit malunnaateqarujussuanngillat.

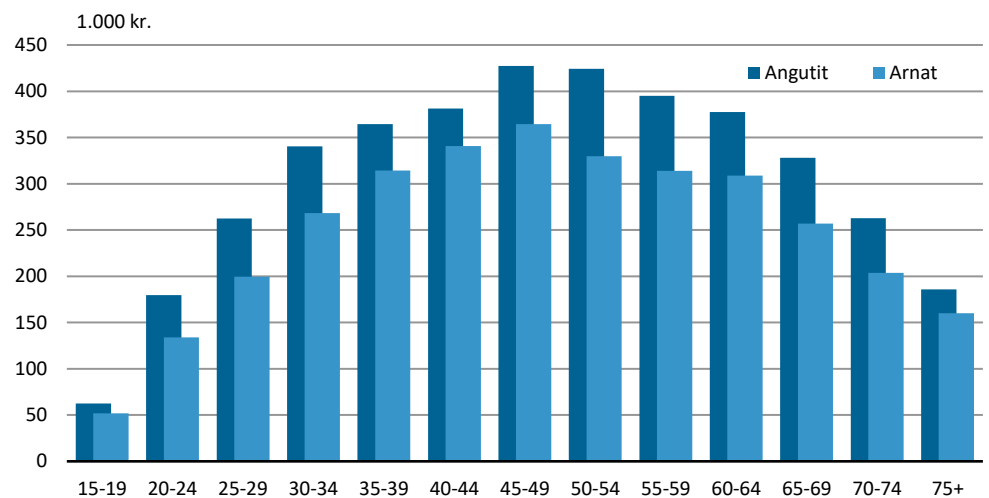
Takussutissiaq 3.10 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, suaassuseq malillugu

	2021		2022*		2023*	
	Angutit	Arnat	Anguti	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.					
Nuna tamakkerlugu	290	236	306	249	321	258
Kommune Kujalleq	233	211	239	221	251	233
Kommuneqarfik Sermersooq	344	272	360	285	378	296
Qeqqata Kommuniarua	286	227	311	240	319	250
Kommune Qeqertalik	223	199	235	212	242	215
Avannaata Kommuniarua	244	201	263	211	282	218

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiaq 3.10-mi takuneqarsinnaasut malillugit angutit isertitaat arnat isertitaanit kommunini tamani qaffasinnerupput. Ukioqqortussutsit malillugit nikingassut aamma tamani atuuppoq. Ukioqqortussutsini tamani angutit 2023-mi isertitaat arnat isertitaannit qaffasinnerupput.

Titartagaq 3.10 Aggvaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut suaassuserlu malillugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Sumiiffinni innuttaasullu atugarisaanni tamani uuttuutitut tamanut isertitanut suaassutsinullu atassuserneqarsinnaasuni aamma tamanna atuuppoq.

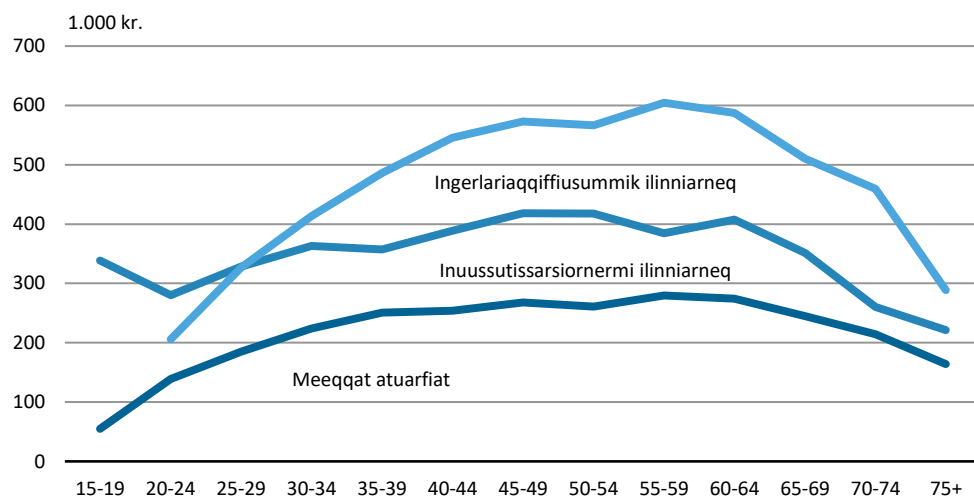
3.6 Ilinniakkap qaffasissusaa malillugu isertitat

Ilinniakkap qaffasissusaa isertitallu annertussusaat ataqaqtiipput. Qaffasissumik ilinniarsimasut appasinnerusumik imaluunniit ilinniagaqarsimangitsunit isertitaat annertunerungaatsiarput. Tamanna qaffasissumik ilinniagaqarsimasut suliffillit appasinnerusumik ilinniaqarsimallutik sulisunit annertunerungaatsiartumik akissarsiaqarnerannik peqquteqarpoq.

Qaffasissumik ilinniagallit akornanni suliffeqarnerup annertunerunera kiisalu suliffissaaleqinerup annikinnerunera isertitat nikingassutaannut aammattaaq sunniivoq. Tassani qaffasissumik ilinniagaqarsimasut (ikinnerungaatsiartut) isertitanut taarsiissutaasunik ikiorsiissutinik appasinnerusumik ilinniagaqarsimasuniit pisartagallit aamma ikinnerungaatsiarmata.

Titartagaq 3.11-mi takuneqarsinnaavoq ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaqarsimasut ukioqatiminnit appasinnerusumik ilinniagaqarsimasunit annertunerusunik isertitaqartut.

Titartagaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut, ukiut ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

Takussutissiaq 3.11 malillugu illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilinniakkat ataasiakkaat malillugit sanilliusinnermi annikinnerulertarpoq. Taamaattumik illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni isertitat assigiinngissutaat illoqarfinni qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimasoqarneranik nassuiarneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3.11 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut najugaqarfik, suaassuseq ilinniakkallu qaffasissusaa malillugit 2023

	Illoqarfinni		Nunaqarfinni	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
Tungaviusumik atuarfik	242	180	212	153
Ilnniarnertuunngorniarneq	341	217	292	196
Inuussutissarsiornermi ilinniagaq	430	305	318	246
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq naatsoq	357	326	315	308
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq akunnatumik sivilissusilik	581	446	470	447
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniagaq	787	618	..	..

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

4. Ilaqtariit isertitaat

Ilaqtariinni atuinerat pingaarnertut uuttuutaasinnaavoq. Ilaqtariit isertitaat innuttaasut atuisinnaanermut periarfissaannut misissueqqissaarnermi tulluurtuummata. Ilaqtariinni assigiinngitsunik annertussusilinni

ilusilersorsimasunilu isertitat sanilliussinajumallugit isertitanut atoriaannaat annertussusaat atonerpoq.

Ilaqutariinni isertitaqartut tamakkerlutik isertitaat naatsorsuutini tunngavigineqarput, tassani ilaqutariit tamarmik minnerpaamik ataatsimik akileraartartumik ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasumik kiisalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasumik peqartariaqarput.

2023-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.456-it nalunaarsorsimapput. Taakkunannga ilaqutariit 28.146-it qulaani piumasagaatinik naammassinnissimapput. 2023-mi ilaqutariit isertitaannut naatsorsuutini pineqartut tunngaviliisuupput.

Takussutissiaq 4.1 Agguaqatigiissillugu ilaqutariit isertitaat. 2023

	Isertitat katillugit	Isertitat akileraarutaasussat	Isertitat atoriaannaat	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.			
Nuna tamakkerlugu	442	425	282	202
Kommune Kujalleq	350	329	230	171
Kommuneqarfik Sermersooq	512	499	319	229
Qeqqata Kommunian	435	414	283	200
Kommune Qeqertalik	350	330	232	164
Avannaata Kommunian	395	376	256	179
	Najugaqarfik			
Illoqarfinni	456	439	289	207
Nunaqarfinni	332	313	225	157
	Ilaqutariit			
Aappariit	729	706	455	248
Kisermaat	291	277	191	177
	Ilaqutariinni meeqqat amerlass.			
Meeraqanngitsut	368	356	236	204
Meeraq 1	556	532	353	204
Meeqqat 2	688	660	428	201
Meeqqat 3 amerlanerusullu	677	630	438	168

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNFI101>

Takussutissiaq 4.1. malillugu ilaqutariit isertitaannut kisitsisitigut paasisutissat najugaqarfiit malillugit inuit isertitaannut assingusumik inissisimapput. Kommuneqarfik Sermersuumi ilaqutariit isertitaat kommuninut allanut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiarput, nalinginnaasumik aamma illoqarfinni nunaqarfinniit ilaqutariit isertitaat qaffasinnerupput.

Najugaqarfinni isertitat agguataarneqarneri – tupinnanngitsumik – ilaqutariit isertitaasa qaffakkiartornerat takutippaat, ilaqutariinni inuit amerlanerujartortillugit isertitat qaffakkiartortarput. Aappariit – agguaqatigiissillugu – kisermaanit annertunerusunik isertitaqarput. Assinganik isertitat annertunerulersarput – ass. Meeqqanut tapinik peqquteqartumik – ilaqutariit ataatsimik imaluunniit marlunnik meerartaqarpata.

Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit ilaqutariinnit marlunnik meerartalinnit appasinnerusunik akileraarutaasussanik isertitaqarput. Taamaattorli ilaqutariit pingasunik amerlanerusunilluunniit

meerartallit isertitaat atoriaannaat qaffasinnerupput. Ilaqutariit pingasunik imaluunniit amerlanerusunik meerartallit akileraarutaasussaangitsunik ikiorsiissutinik ass. Meeqqanut tapinik annertunerusunik ikiorserneqartarnerinik tamanna takutitsivoq.

Ilaqutariinni inuit arfinillit isertitaat tamakkiisut imaluunniit isertitaat atoriaannaat kisermaamut meeraqanngitsumut sanilliutissallugit naapertuutinnilaq. Ilaqutariit arlalinnik inuttallit ilaqutariinnit ikittuinnarnut inulinnit annertunerujussuarnik isertitaqarnerusariaqarput, taakkununga assingusumik atuisinnaanermut periarfissaqassagunik.

Akerlianilli ingerlatsinermi iluaqutissartaqarsinnaavoq, tassani ilaqutariit amerlanerusunik inuttallit inummut ataatsimut agguaqatigiissillugu kisermaat isertitaasa annertoqataannik assingusumik atuisinnaanermut periarfissaqarniarlutik isertitaqartariaqanngimmata. Assersuutigalugu ilaqutariit arfinilinnik inuttallit arfinilinnik nillartaatsiveqartariaqanngillat imaluunniit arfinilinnik pisattanut qularnaveeqquteqartariaqaratik.

Ilaqutariit assigiinngitsut akornanni isertitat sanilliussinnaanarlugit isertitat annertussusilerlugit uuttuutilerneqarput, assersuutigalugu isertitat atoriaannaat annertussusaat kisinneqarsinnaasunngorlugit, takuuk takussutissiaq 4.2. Kapitali 7 immikkoortoq 7.8-mi isertitat atoriaannaat annertussusaannut kisitsineq pillugu atuortoqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4.2 Agguaqatigiissillugu isertitat annertussusaat. 2023

	Isertitat atoriaannaat	Annertussusaannut uuttuut	Isertitat atoriaannaat annertussusaat
	1.000 kr.		1.000 kr.
Kisermaat meeraqanngitsut	185	1,0	183
Kisermaat ataatsimik meerallit	212	1,4	151
Kisermaat marlunnik meerallit	238	1,8	136
Kisermaat pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	252	2,2	113
Aappariit meeraqanngitsut	411	1,5	272
Aappariit ataatsimik meerallit	482	1,9	252
Aappariit marlunnik meerallit	508	2,2	229
Aappariit pingasunik amerlanerusunilluunniit meerallit	489	2,7	182

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNFI101>

Isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuinermi isertitat ilaqutariit ataasiakkaat iluini agguataarneqarput. Ilaqutariinni inuit tamarmik – aamma meeqqat – isertitat atoriaannaat annertussusaannik naatsorsuiffineqarput, ilaqutariinni ataasiakkaat qanoq annertutigisunik isertitaqarnerat apeqqutaatinnagu. Taamaasilluni isertitat annertussusilerneqarneranni ilaqutariinniittut tamakkerlutik atuisinnaanermut naligiimmik periarfissinneqarlutik.

Takussutissiaq 4.2-mi takutinneqareersutut aappariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat suli qaffasinnerpaavoq. Taamaattoq aappariit kisermaallu akornanni isertitat nikingassutaat annikinnerulersimavoq. Ilaqutariinnilu meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat annikillartortarpoq. Ilaqutariinnilu inuit aningaasaqarnikkut tapertaasinnaasut amerliartortillugit isertitat atoriaannaat qaffakkiartortarluortoq isertitat atoriaannaat annertussusaat annikillartortarput. Tamanna ilaqutariinni arlalinnik inulinni meeqqat 14-it

sinnerlugit ukiullit amerlanerusarnerannik peqquteqarpoq, annertussusiliinermi anginersumik uuttuserneqartarmata, ilaqutariinnillu 14-inik ukioqalersimanngitsunik meerartalinnik isertitaannut atoriaannarnut annikillisaataallutik.

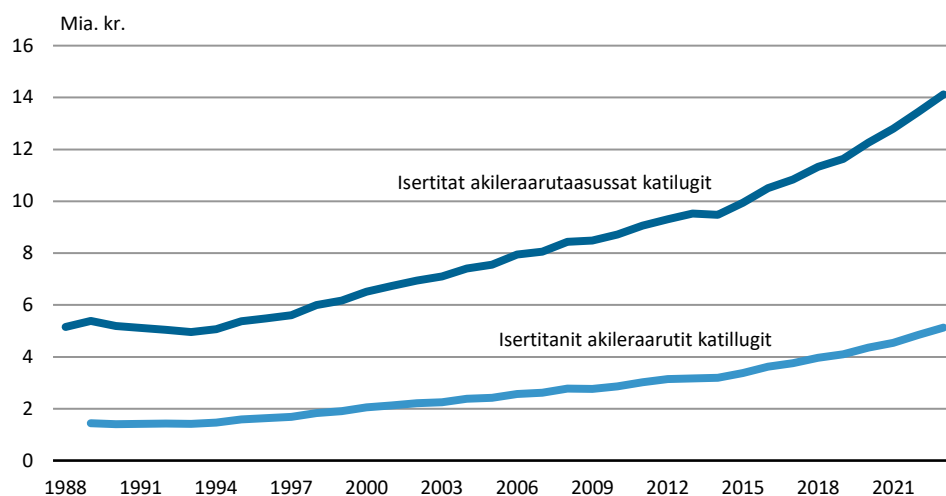
Ilaqutariinni meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit atuisinnaanermut periarfissaat annikinneruleriartortarnerannik tamanna, takutinneqareersutut, isumaqarpoq.

5. Isertitat akileraarutaasussat pillugit kisitsisit

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat isertitat nalunaarsuiffiini piffissami sivisunerusumi nalunaarsuutinik imaqarpoq. Taamaattumik oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu soqutiginaateqarluni. Piffissap ingerlanerani akileraartarnermut inatsimmi allannguutit, ilusilersornera naatsorsuinermilu periaaseq isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuutaanni tunngaviliisuupput, taamaattoq naatsorsuilluni periaaseq atorneqartoq nassuiaanerme eqqumaffigineqassaaq.

Titartagaq 5.1. malillugu 2022-mi isertitat akileraarutaasussat tamakkerlutik 14,1 mia. kr.-nik annertussuseqarput, isertitaniilli akileraarut 4,8 mia. kr.-nik annertussuseqarluni. 1990-ikkulli qeqqanni isertitat akileraarutaasussat isertitanit akileraarutit assigalugit qaffakkiartuaarusaarsimapput.

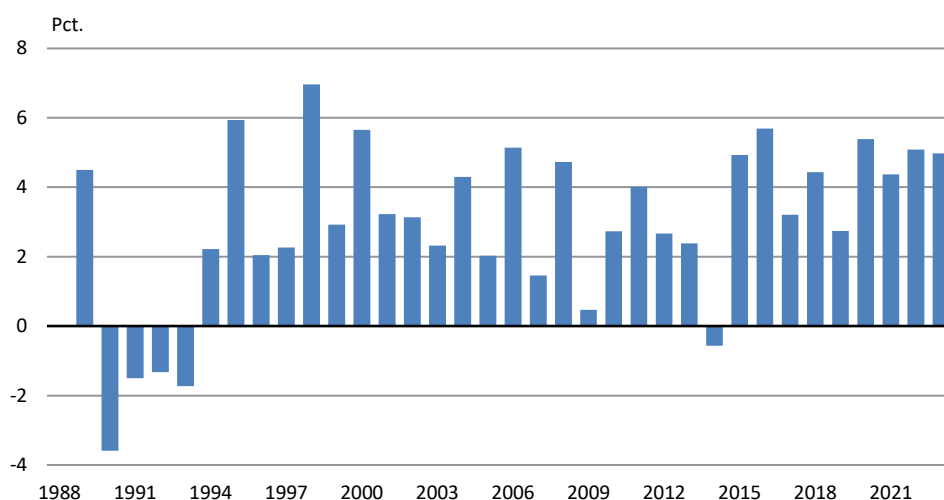
Titartagaq 5.1 Isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit. 1988-2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

2023-mi isertitat akileraarutaasussat ukiup siulianut naleqqiullugit 669 mio.kr.-nik qaffassimapput. Qaffariaat 5,0 pct.-inik annertussuseqarluni.

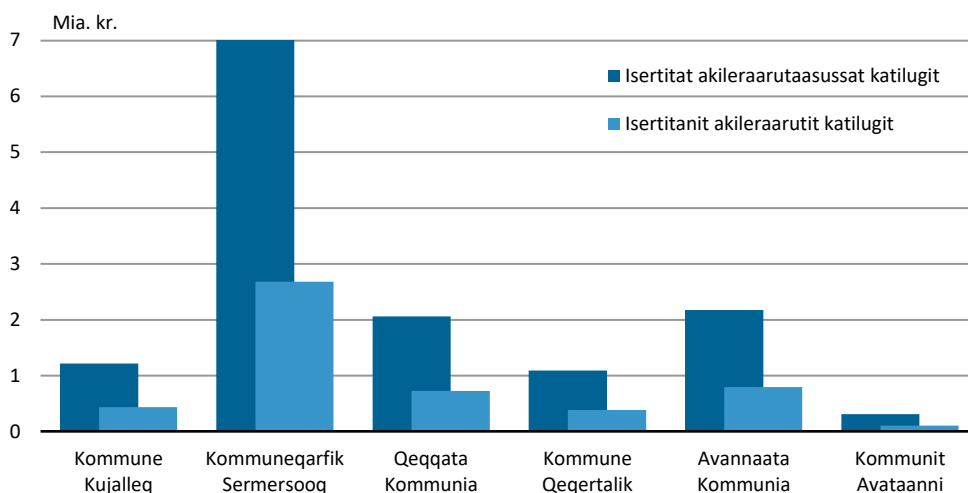
Titartagaq 5.2 Isertitat tamakkiisut akileraarutaasussallu ineriartornerat 1989-2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.qi/INNSS101>

Titartagaq 5.3 malillugu kommunini tamani Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat akileraarutaasussat isertitaniilli akileraarutit tamakkiisut annertuumik qaffasinnerupput. 2023-mi nuna tamakkerlugu isertitat akileraarutaasussat 51,4 pct.-ii Kommuneqarfik Sermersuumiippup, nunalu tamakkerlugu isertitanit akileraarutit 52,3 pct.-ii aamma tassaniillutik.

Titartagaq 5.3 Isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit, kommuninut agguallugit. 2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.qi/INNSS101>

Piffissami 1988-imiit 2023-mut Kisitsisaataasivimmi isertitat akileraarutaasussat isertitaniillu akileraarutit pillugit paasisutissat nassaarinqarsinnaapput.

6. Isertitat agguataarneqarneri

Kapitalimi uani inuiaqatigiinni isertitat agguataarneqarneri imaluunniit isertitat assigiinngissutaat saqqummiunneqarput. Nunanut Avannarlernut EU-mullu sanilliussisoqarpoq. Naggasiullugulu ilaqutariinni meerartalinni isertitat assigiinngissutaat immikkut naatsorsuiffiqineqarlutik saqqummiunneqarput.

Kalaallit Nunaanni ilaqutariit akornanni isertitat agguataarneqarnerini misissuineri isertitat atoriaannaat annertussusaat atorneqarpoq, isertitani ilaqutariit annertussusaat ukiuisalu qanoq inissisimani sanilliunneqarsinnaasunngorniarlugit.

Pineqartuni agguataarineri uuttuutit pingasut atorneqarput, isertitallu agguataarneqarnerini immikkut tamarmik nassuiaateqarlutik:

- Gini-koefficienti
- Piitsuussusermut qanissuseq
- S80/20

Uttuutit pingasut tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit naatsorsorneqarput, EU-SILC-milu OECD-mi piumasaqaatit tamaasa angusimavaat nunanut allanut sanilliunneqarsinnaalluarlutik. Takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.6.

Isertitat agguataarneqarnerat inuiaqatigiit akornanni isertitat qanoq naligiitsiginerannik imaluunniit nikingatiginerannik taamaallaat takutitsisuunngilaq. Isertitalli agguataarneqarneri inuunermi assigiinngitsunik inissisimaffinnik aamma takussutissaasinnaavoq. Assersuutigalugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatallit nalinginnaasumik appassisunik isertitaqartarput, ilinniakkalli naammassinerani inuussutissarsiornermi misilittagaqarnerulernermi aamma qaffakkiartortunik. Taamatutaaq inuiaqatigiinni isertitat assigiinngissitaarnerinut peqquitasinnaavoq inuit ataasiakkaat appasinnerusunik isertitaqarniarlutik namminneq aaliangertarneri, assersuutigalugu piffissap ilaannaatigut sulisarnikkut.

6.1 2002-miit 2023-mut Kalaallit Nunaanni isertitat agguataarneqarneri

Uttuutit assigiinngitsut pingasut immikkut sammiveqaraluartut tamarmik ineriartornermi assingusunik takutitsipput. 2004-miit 2005-imut assigiinngissummi kiisalu piitsuussutsimut qanissusermi annertuumik appariaateqartoqarnera pingaartumik malunnarpoq. 2005 aallarnerfigalugu akileraartarnermut inatsimmi allannguutit atuutsinneqalernerannik tamanna peqquteqarsinnaavoq.

Isertitanit akileraartussap akissarsiaasa ilanngaattissaa 40.000 kr.-miit 48.000 kr.-mut qaffanneqarpoq, nalinginnaasumillu akissarsianut ilanngaat 8.000 kr.-miit 10.000 kr.-nut qaffanneqarluni, akileraartarnermullu pct.-i 2 procentpointimik qaffappoq. Allannguutit isertitakinnerusut akileraarnikinnerulersippaat, isertitaqarnerusartullu akileraarnerusalertutik, tamakkiisumilli isigalugu akileraarutit allannguuteqarujussuannngillat.

2020-mi isertitat aallaavigalugit suliffeqarnermut nunaqavissunut tapi akileraarutaasussaannngitsoq atuutsinneqalerpoq. Tapi *suliner*mut *ilanngaammik* taaguuteqartinneqartoq akunnattumik appasinnerusunillu isertitallit atoriaannarnik annertunerusunik isertitaqalernerannik tamanna kinguneqarpoq.

Immikkut maluginiaqquneqarpoq 2016-imiit 2017-imut nikeriarneq ilaatigut utoqqalinersiassanut nunani allaniittunut akiliilernermi akileraartalerneq pissutaasut ilagimmassuk. Tamanna assigiinngisitaarnernut uuttuutinut 2017-imoortunut naatsorsuutinut sunniuteqarpoq.

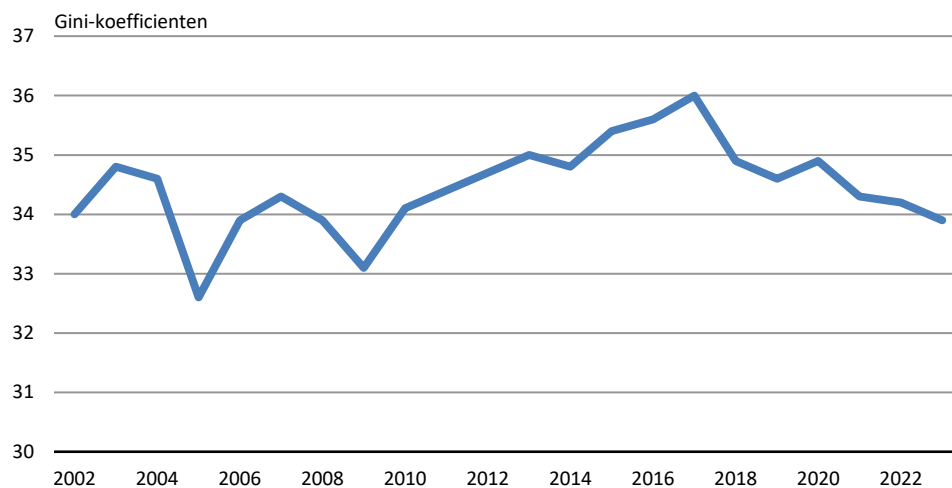
Gini-koefficienti

Assigiinngisitaarnernut nassuiaat nunarsuarmi atornerqarnerpaaq tassaavoq Gini-koefficienti, isertitat assigiinngisitaarneri Gini-koefficienti atorlugu takuneqarsinnaasarpoq. Koefficienti kisitsisaavoq 1-ip 100-llu akornaniittoq. Gini-koefficienti 0-imut qaninnerugaangami isertitat assigiinngisitaarneri annikinnerusarput, inuiaqatigiinnilu naligiissaarnerusumik isertitat inissisimasarlutik.

Kalaallit Nunaanni Gini-koefficienti 2002-miilli qaffakkiartuaarpoq, tamatuma takutippaa inuiaqatigiinni isertitat eqqarsaatigalugit nikingassut annertusiartortoq. 2017-imi qaffasinnerpaasimavoq 36,0-iulluni tamatumalu kingorna 2018-imi 34,9-mut aamma 2019-imi 34,6-imut apparsimalluni. 2020-mi nikingassut 2018-misut 34,9-mut qaffaqqippoq, titartagaq 6.1. takuuk. Piffissami kingullermi tassa 2021-miit 2023-mut 2009-miilli aatsaat taamak appasitsigisimavoq.

2017-imi isertitat nikingassutaat piviusumi qaffasinnerpaajungilaq. 2017-imi isertitat atoriaannaat naligiissinnerannut 2017-imi januaarip aallaqqaataani akileraarutigineqartalersut sulisitsisullu utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akileraarutaat tassani ilaammata. Taakku aatsaat 2018-imi immikkoortinneqarsinnaalerput, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutitut nalunaarsuutaat malillugit, isertitat tamakkiisut katinneri, isertitat atoriaannaat aamma annertussusaat tassani piiarneqarsinnaalermata. Titartagaq 6.1-imi takutinneqartumit 2017-imi assigiinngissutsip eqqortup annikinnerulaarsimanissaa tassani naatsorsuutigineqassaaq.

Titartagaq 6.1 Gini-koefficienti. 2002-2023

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Pissutsit piviusut malillugit naligiivissortunik isertitallit akuttusoorujussuupput. Gini-koefficientip pitsaaqutigaa kisitsit ataaseq atorlugu isertitakinneqarpat isertitaqqortunerpaallu qanoq nikingatiginerannik takutitsisinnaagami. Taamaasilluni ajornanngitsuaqqamik isertitat assigiinngisitaarnerat nassuiarneqarsinnaalersillugu.

Gini-koefficientimi isertitat qanoq qaffasitsiginerat koefficientimi apeqqutaatinneqannginnera taamaattoq ajoqutaavoq. Gini-koefficienti atorlugu takusinnaangilarput piitsuunerpaat piitsuunerulersimanersut. Gini-koefficientili qaffakkiartoraangat takuneqarsinnaasarpoq isertitaqqortunerpaat isertitaqqortusiartornerat isertitakinneqarpat

sanilliullugit sukkanerunersoq, taamatullu inuiaqatigiinnilu nikingassut annertusigaluttuinnartoq.

Piitsuussusermut qanissuseq

Piitsuussusermut qanissuseq tassaavoq piitsuussutsip inuiaqatigiinni inooriaatsimut uuttuunneqarnera. Piitsuussusermut qanittutut naatsorsorneqarput inuiaqatigiinni amerlanerusut akissaqartinneqartunut akissaqanngippata, isertitat tamakkerlutik nalingisa qeqqanni inissisimasutut taaneqarlutik. Innuttaasut affai appasinnerusunik isertitallit affaalu qaffasinnerusunik isertitallit isertitat nalingisa qeqqaniittoq annertussuseq atorlugu immikkoortinneqartarput.

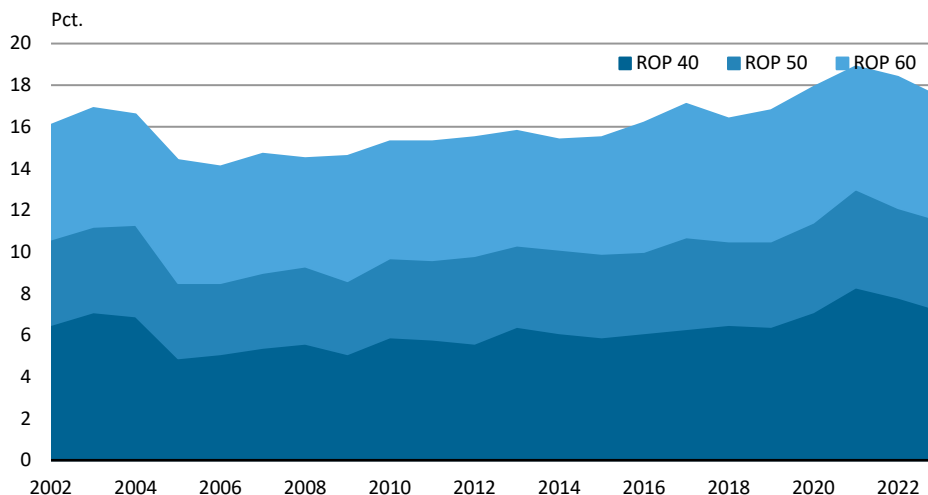
Piitsuussusermut qanissuseq uuttorniaraani isertitat kisiisa isigisariaqanngillat, pigisanit nalilinnit inuuniuteqarluni appasinnerusunik isertitaqarnissaq toqqarneqarsimasinnaamat. Massakkumuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfimmit pigisat nalillit pillugit kisitsisitigut paasisstissiortoqartanngilaq, piitsuussusermullu qanissuseq ilaqutariinni isertitat atoriaannaat annertussusaat malillugit naatsorsorneqartarpoq.

2023-mi ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik ilaqutariinnik 28.394-inik imaqarpoq. Ilaqutariinni taakkunani inuit katillugit 54.425-iupput. Piitsuussutsimut qanissutsip kisinneqarnerani ilaqutariit ataasiaakkaat isertitaasa atoriaannaat annertussusaat ilaqutariinni inunntut tamanut agguanneqarput. Annertussusermut uuttuut atorlugu ilaqutariit atoriaannartut isertitaat inuit amerlassusaannut uuttorneqarpoq, ilaqutariinni pineqartuni inuit isertitaasa atoriaannaat annertussusaat assigiilersillugit.

Titartagaq 6.2-mi takutinneqarpoq isertitanut appasissunut killiliussat malillugit, isertitat nalingisa qeqqani 40 pct.-it, 50 pct.-it 60 pct.-illu ataanni inissisimasunut, kisitsineq. 2023-mi inuit 9.296-it, 17 pct.-inik annertussusillit, appasissunillu isertitallit isertitat nalingisa qeqqanni 60 pct.-it ataanni inissisimasutut. Isertitakinnerusut isertitat annertussusiisa qeqqanni 60 pct.-illu ataanni inissisimasut tallimaagaangata ataaseq piitsuussusermut qanittumi inissisimasartoq tamanna isumaqarpoq.

Isertitanut appasinnerusunut killissaq isertitat annertussusii qeqqani 40 pct.-inut apparaanni 2022-mi inuit 3.847-it, 7,2 pct.-inik annertussusillit, piitsuussusermut qanittutut taaneqarsinnaapput. 2010-p kingornali taakku 5-8 pct.-inik annertussuseqartarput.

Titartagaq 6.2 Piitsuussusermut qanissutsit uuttuutaat. 2002-2023

Ilaqutariinni najugaqartunut ROP40, ROP50 aamma ROP60 isertitat tamakkerlutik nalingisa qeqqanni 40 pct.-it, 50 pct.-it aamma 60 pct.-it ataallugit isertitalinnut uuttuutaapput.

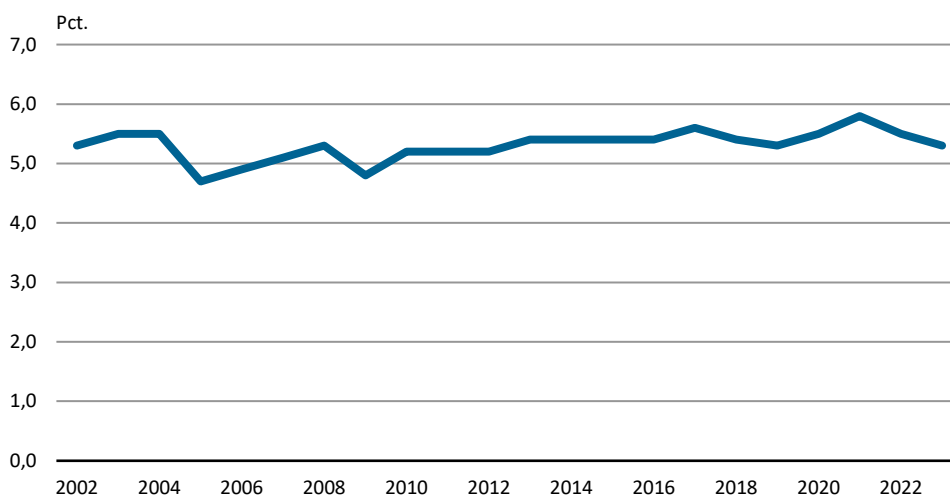
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut (S80/20)

S80/20 nikingassutsinut uuttuutaavoq isertitaqqortunerpaat 20 pct.-ii aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa assigiinngissutaannik nassuiarneqartartoq. S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq ilaqutariit isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. Uuttuut nunat tamalaat akornanni isertitat nikingassutaannut nassuiaatitut atorneqarajuppoq.

Isertitakitsut aamma isertitaqqortuut imminnut nikingassusaat Gini-koefficientimitulli ipput. 2022-mi Kalaallit Nunaanni S80/20 malillugu uuttuut 5,5-imiippoq, takuuk titartagaq 6.3. Tamanna ilaqutariit qaffasinnerusumik isertitallit ilaqutariinnit isertitakinnerusunit 5,5-imik qaffasinnerusumik atoriaannarnik isertitaqarnerannik isumaqarpoq.

Titartagaq 6.3 Ilaqutariit isertitakkaat isertitakitsullu akornanni nikingassut. 2002-2023

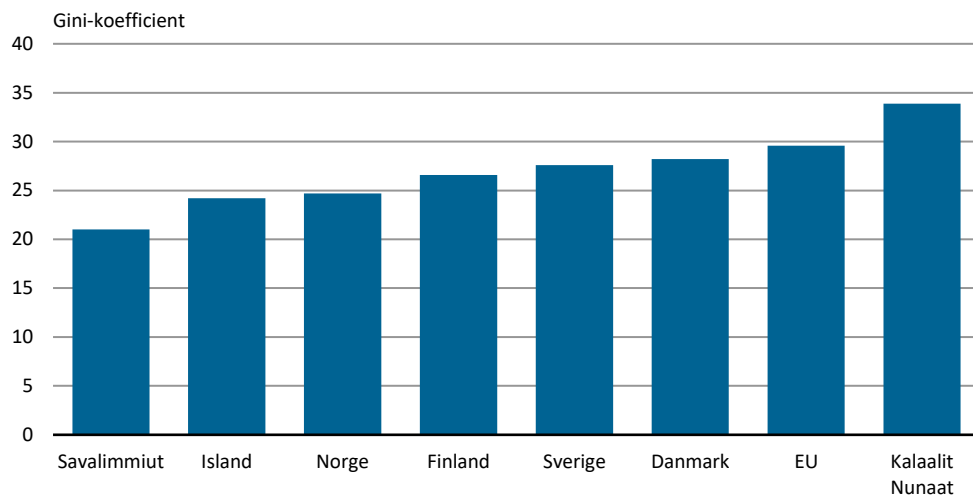
Titartakkami takutinneqarpoq S80/20, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassusaat. S80/20 qaffasinnerugaangami nikingassut annertunerusarpoq, appasinnerugaangamilu annikinnerusarluni.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliusineq

Titartagaq 6.4 aamma 6.5 malillugit Kalaallit Nunaanni ilaqutariit akornanni isertitat nikingassutaat, piitsuussusermut qanissutsimi kisitsisit assigalugit, nunanut avannarlernut allanut sanilliusinermi qaffasissusaat annertuneruvoq.

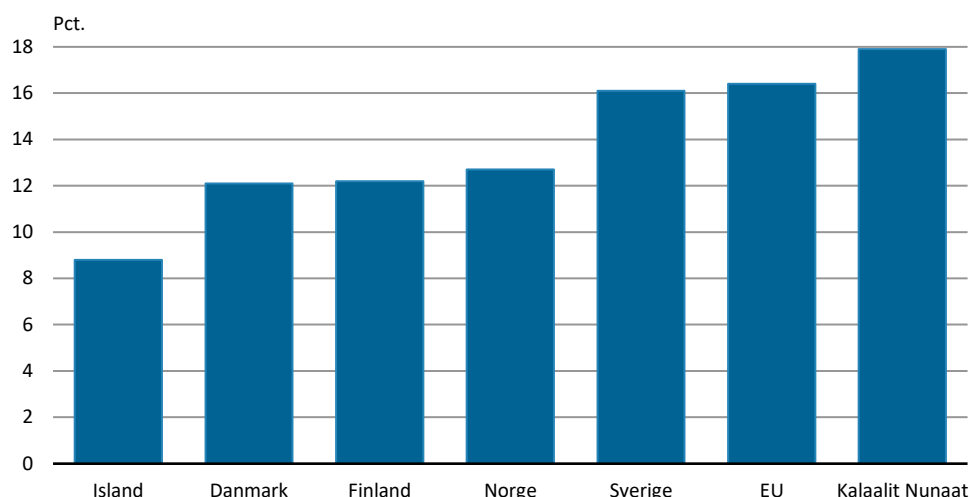
Titartagaq 6.4 Nunani Avannarlerni EU-milu Gini-koefficienti

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Titartagaq 6.5-imi takutinneqarpoq piitsuussusermi qanissuseq isertitanut killigititani isertitat tamakkiisut annertussusiisa qeqqani 60 pct.-it ataallugit inissisimasunut. Nunat ilanngunneqarsimasut akornanni Kalaallit Nunanni piitsuussusermut qanissuseq qaffasinnerpaavoq. Sverige-mi piitsuussusermut qanissuseq EU-mi agguaqatigiissitsinertulli annertutigaaq, kisianni Island-imiit, Danmark-imiit, Finland-imiit Norgemiillu annertunerulluni.

Titartagaq 6.5 Nunani Avannarlerni EU-milu piitsuussusermut qanissuseq

Malugiuk: Kalaallit Nunaannut kisitsisit kisitsisaagallarpur. Piitsuussusermut qanissutsimut uuttuut ROP60 malillugu ilaqutariinni inissisimasut isertitat annertussusiisa qeqqani 60 pct. ataallugu isertitalit uani takutinneqarput.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd.

Nunat tamalaat akornanni sanilliusinerit mianersuunneqassapput. *The European Union Statistics on Income and Living Condition (EU-SILC)*-mi nikingassutsinut naleqqersuutit maleruagassallu sapinngisamik najoqqutarineqartartut, assigiinngisitaartunik naatsorsuinermi periuseqarsinnaammata. Kalaallit Nunaanni aamma Danmark-imi, nunat

ataasiakkaat assigalugit, isertitat positiviusut aamma negativiusut tamaasa nikingassutsinut misissuinermit ilanngunneqartarput. Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaanni piniarnermi aalisarnermilu pisanik imminut pilersorneq aningaasaqarnikkut tapertaasartoq annertuvoq, isertitat kisitsisitigut paasissutissaannik naatsorsuinermit ilanngunneqartanngitsoq.

6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat agguataarneqarneri

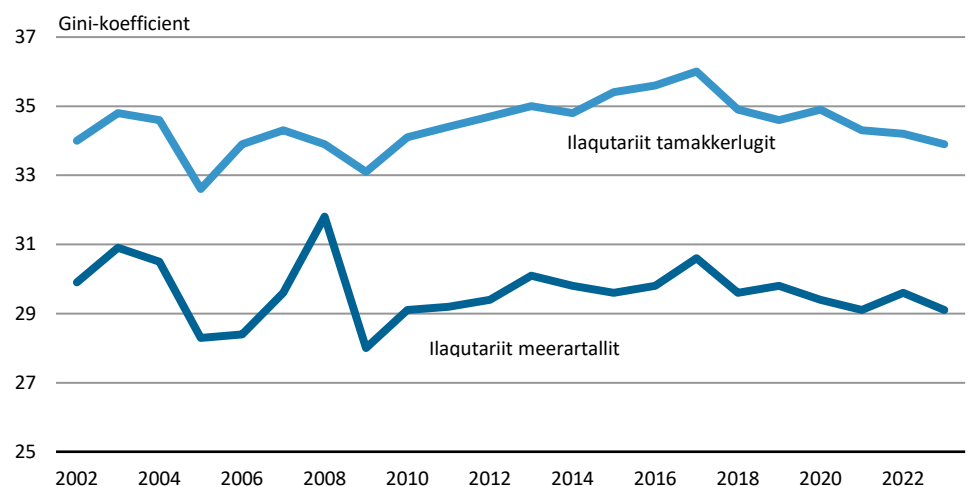
Immikkoortumi matumani ilaqutariit minnerpaamik ataatsimik 18-illu ataallugit ukiulimmik meerartallit Gini-koefficienti malillugu naatsorsuutaat. Immikkoortoq 6.1-imi nassuiarneqareersutut kisitsinermit periaaseq atorneqarpoq.

Nuna tamakkerlugu Gini-koefficientimi ineriartornermit inissisimaneq aamma ilaqutariinnut meerartalinnut atuuppoq, takuuk titartagaq 6.6. Ilaqutariinni meerartalinni Gini-koefficienti, nuna tamakkerlugu ilaqutariit tamakkerlutik isertitaannut naatsorsuutinit tamanit, appasinnerusumik inissisimavoq, tamannalu ilaqutariinni inunnut tamanut isertitat naligiissaartumik agguanneqarsimanerinit takussutissaavoq.

2008-mi ilaqutariinnut meerartalinnut Gini-koefficienti qaffakkiartuaarsimavoq, ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaasa annertunerunerannik isumaqartumik. Ukiumilu pineqartumi takuneqarsinnaavoq ilaqutariinni tamani killormut nikingassut annikinnerulerluni ingerlasimasoq. 2008-mi, 2007-imut 2009-mullu naleqqiullugit, nikingassutsip annertunerulernera ilaatigut akileraarutaasussaannigitsunik pisortanit ikiorsiissutit annikinnerusut naatsorsorneqarsimanerannik nassuiarneqarsinnaavoq. Taamaattumik 2008-mi ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassutaat annertoq pisortanit ikiorsiissutaasartut naatsorsuutinit ilanngunneqarsimannginnerat tassani peqqutaataasinnaavoq.

Titartagaq 6.6 malillugu 2023-mi ilaqutariit tamakkerlutik kiisalu ilaqutariit meerartallit akornanni nikingassutaat qaffariarsimavoq.

Titartagaq 6.6 Gini-koefficienti. 2002-2023

Najoqqutaq: Isertitanut nalunaarsuiffiit ilaqutariinnut tunngasunik immikkut naatsorsuineq.

7. Periaaseq taaguutillu

7.1 Siunertaq

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani inuiaqatigiinni isertitat qaffasissusaat aamma agguataarnerisa erseqqissarneqarnissaat siunertaavoq. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma inuiaqatigiit ataqatigiissinneranni eqimattani assigiinngitsuni isertitat erseqqissarneqarput – assersuutigalugu siuaassutsinut, ukioqqortussutsinut aamma inunngorfimmut immikkoortiternerini. Ukiut ingerlanerini isertitat ineriartornerat ukiunut siullernut ataqatigiissinnerisigut ersersinneqarsinnaapput. Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaat aamma isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit erseqqissarneqarput.

Erseqqissaatigineqassaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat tamakkiisumik pigissaarnermik atuinissamullu periarfissanik takutitsinngimmata. Assersuutigalugu pigisat nalillit namminerlu pilersornermut tunngasut paasissutissanut ilaanngillat. Kiisalu kisitsisitigut paasissutissat sulinermi aningaasarsianut paarlaanneqannginnissaat.

7.2 Nalunaarsuutit tunngaviusut

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut innuttaasut akileraaruteqartussatut inaarutaasumik naatsorsuutaat (S31) aamma ukiumi pineqartumi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut akornanni akileraarutissanut naatsorsuutit tunngaviupput. Akileraarnermut nalunaarsuutit kingulliit marluk aamma piniarneqartarput, akileraarsimanermit paasissutissat iluarsaneqarsimappata iluarsisat ilanngunneqarnissaat anguniarlugu.

Taakku tunngavigalugit Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutisunik pingasunik pilersitsivoq:

- Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat
- Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Nalunaarsuiffiit pingasut tamarmik immikkut namminerisamik isertitanut paasissutissani tunngavigineqarput. Immikkoortuni tulluuttuni nalunaarsuiffinni pineqartuni kisitsisinilu pilersinneqartut pillugit kiisalu sammisani ataasiakkaani ajornartorsiutaasinnaasut sammineqarput.

7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi pingaarnerpaajuvoq. Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffianut isertitat akileraarutitaqanngitsut ilannguttarpai. Taamaaliornermi inunnik isumaginninnermut nalunaarsuiffik aamma ilinniagaqarnersiutinut nalunaarsuiffik ilanngunneqartarpoq. Pisortat akileraarutitaqanngitsumik ikiorsiissutaat tassaapput; ineqarnermut tapit,

meeqqanut tapit, meeqqanut tapit allat, utoqqalinermi aamma siusinaarluni soraarnerussutisianut tapit akileraarutitaqanngitsut, pisortanit ikiorsiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit.

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat annerpaamik uani saqqummersitamit tunngavigineqarput. Isertitat akileraarutillu saniatigut nalunaarsuiffik suaassutsinik, ukioqqortussutsinik, najugaqarfinnik il.il. aamma imaqarput.

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inunnik nalunaarsuiffimmiittunik imaqarput, inuit ipineqartut ukiumi pineqartumi akileraartussaataapput tamakkiisumik, ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuussallutik. Taakku piunasaqaatit saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunnuq nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani allassimasuutigineqartussaavoq.

2022-mi nalunaarsuiffik tunngaviusoq 50.203-nik isertitanut paasissutissanik imaqarpoq. Taakkunanga inuit 42.817-it (86 pct.) piunasaqaatigineqartut angusimavaat – tamakkiisumik akileraartussaataaneq, ukiup naanerani 15-inik ukioqalersimanissaq aamma ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, taakkuuppullu isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tunngavigineqartut.

7.2.2 Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqareernerani aatsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiat suliarineqarsinnaavoq. Inuit isertitaanut nalunaarsuiffik Naatsorsueqqissaartarfiullu inunnuq saniatigullu ilaqutariinnut nalunaarsuiffii tunngavigalugit ilaqutariit isertitaat katiterneqartarput, ilaqutariit isertitaat ataatsimut naatsorsorneqartarlutik taamatullu isertitanit akileraarutissaat naatsorsorneqartarlutik.

Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartarput ilaqutariit ukiumi pineqartumi minnerpaamik ataatsimik 15-inik ukioqalereersimasumik tamakkiisumik akileraartartumik ilaqartut, taannalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimassaaq.

Ilaqutariit assigiinngitsunik amerlassuseqartarnerat katitigaanerisalu assigiinnginnerat pissutigalugu isertitallu piviusorsiornerusumik sanilliussinnaanissaat anguniarlugu isertitat atoriaannaat naliigiissarneqarnerat atorineqarpoq – taanna pillugu immikkoortoq 7.8 atuaruk.

2023-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 31.456-iusimapput. Taakkunanga 28.146-it, 90 pct.-inik annertussusillit, ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaapput. 3.310-it ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaanngilat. Ilaqutariinni taakkunani piunasaqaatit; tamakkiisumik akileraartussaataaneq, 15-ileereersimanissaq, ukiullu pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, anguneqarsimangillat.

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni atuisinnaanermut periarfissanik takutitsisuusinnaavoq. Taassuma saniatigut nalunaarsuiffik atorlugu inuiaqatigiinni *isertitat assigiinngisitaarnerat* ersersinneqarpoq. Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik pillugu Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl-imi saqqummersitaq kingulleq innersuunneqarpoq.

7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsuiffiat

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffianiipput inuit ukiup ingerlanerani akileraaruteqartussat tamarmik, najugaq akileraarutissallu annertussusaat peqqutaatinnagit. Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffii atorlugit isertitat akileraarutaasussat katinneri immikkut soqutiginarput, aningaasaqarnerullu pissusaanut uuttuutaasinnaalluni. Inuillu isertitaannut imaluunniit isertitat agguataarneqarnerinut tulluartaunani.

7.3 Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqiissutit Kalaallit Nunaata avataani inissisimasut

2017-imi januaarip aallaqqaataani soraarnerussutisiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataasunit akileraarutigineqartalerput:

- Kalaallit Nunaata avataani soraarnerussutisiassanik akiliinermi ilanngaait atorunnaarput, aamma
- Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutai akileraarutigineqartalerput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguut ima suliarivaa:

- Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutinut ilaajunnaartinneqarput aamma
- 2017-imiit Kalaallit Nunaata avataanut sulisitsisup soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagai isertitatut akileraarutaasussatut ilanngunneqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aatsaat 2018-imi nalunaarsorneri takuneqarsinnaalerput.

Kalaallit Nunaata avataanut soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutitallit isertitani akileraarutaasussat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit naatsorsorneqartartuni kisiisa pinnagit isertitanit allanit peerneqartarput. Danmark Statistik aamma taamatut suleriaaseqarpoq, sulisitsisut soraarnerussutisiassanut akiliutigisartagaat isertitanut suliaqarnermut ilanngunneqarneq ajorput, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Soraarnerussutisiassanut akiliutit akileraarutaataasussat – akileraartarnermi maleruagassat malillugit – isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqartarput. Akerlianilli isertitanut naatsorsuinernut allanut ilanngunneqassanngillat, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Taamaasilluni sulisitsisunit soraarnerussutissiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutit 2017-imi isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqarput, aatsaalli 2018-imi takuneqarsinnaanngorlutik; isertitat tamakkiisumik katinnerini imaluunniit isertitat atoriaannaat naatsorsuutaanni ilaannngillat.

7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut

Isertitat atoriaannaat tunngavigalugit inuup imaluunniit ilaqutariit atuisinnaanerit uuttorneqarsinnaasarpog. Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit ineqarnermut, atuinernut imaluunniit sipaagaqarnermut atorsinnaavai, taakkuullutillu akileraareerluni, ernianut akileereerluni akilersuutinullu akileereerluni isertitat. Ilaatigut sulinermit ilanngaas isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqartarput.

Ataani takuneqarsinnaavoq isertitat atoriaannaat naatsorsorneri. Siullermik inuussutissarsiornermit isertitat, pisortanit ikiorsiissutit, soraarnerussutisiaqalernissamut nammineerluni sipaakkat aamma pigisanit nalilinnit isertitat katinneqartarput, taakku tamarmik akileraannginnermi nalunaarutigineqarsimasuussapput. Taakkunanga akileraarut, ernianut akiliutit aamma akilersuutinut akiliutit peerneqartarput. Sulinermit ilanngaatinut akiliutit taakkununga ilanngunneqassapput.

Takussutissiaq 7.1 Isertitat atoriaannaat – agguaqatigiissillugu 14-ileereersimasunut. 2023

	Kr.
Inuussutissarsiornermit isertitat	260.134
+ Pisortanit ikiorsiissutit	25.922
+ Soraarnerussutisiaqalernissamut nammineq sipaakkat	4.816
+ Pigisanit nalilinnit isertitat, ilanngaateqanngitsut	704
- Ernianut aningaasartuutit	6.582
- Isertitanit akileraarutit	100.955
- Akilersuisussaataanermit akiliut	164
+ Sulinermit ilanngaas	2.084
= Isertitat atoriaannaat	185.959

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat atoriaannartut naatsorsuutigineqartarput inummit immaqaluunniit ilaqutariinnit isertitat atuinermi atorineqarsinnaasut imaluunniit sipaarneqarsinnaasut.

Ineqarnermut akiliutit, a-kassemut imaluunniit suliaqarfimmi kattuffinnut akiligassat, angalanernut allanulluunniit akiligassat isertitanit atoriaannarnit ilanngaatigineqarneq ajorput, inuit imaluunniit ilaqutariit nammineerlutik annerusumik minnerusumilluunniit taakku aqussinnaasarmatigit.

Akilersuisussaataanermili akiliutit, pinngitsoorani akiligassaaneri pillugit, taamaasillunilu sumut atorunneqarlugit nammineq aalajangersinnaanagit, naatsorsuutini peerneqartarput.

Sulinernullu ilanngaas isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqarsinnaasarpog.

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat tamaasa eqqarsaatigalugit inuup inuunera naallugu isertitatut ataatsit aningaasat atorsinnaanerit periarfissaqalernermi qulakkeerneqartarput. Assersuutigalugu suliffimmiit soraarnerussutisiaqalernermi pinngitsoorani pigineqartussat aatsaat utoqqalinersiaqalernermi pineqartarput, inuup nammineerluni utoqqalinersiaqalernissaminut sipaagai akiliinermit ilanngunneqartarput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat atoriaannaat pillugit naatsorsuutai amigaateqarput. Isertitani atoriaannarni aamma isertitani kisitsisitigut paasissutissani allani ilaangillat:

- Aningaasat atornagit imminut pilersorsineq, piniarnermit aalisarnermiillu.
- Akileraarutitaqanngitsumik sulinermit akissarsiat.
- Kingornussarsiat, tunissutisiat aamma ilaqtanin aningaasatigut ikiorsiissutit.
- Lotto-mi eqquinerit aamma pinnguaatiniillu allanit eqquinerit.
- Sillimmasiisarfinniit aningaasat taarsiissutit.
- Sulisitsisunit aqunneqartut utoqqalinersiaqalernissamut akiliutit.
- Namminerisamik utoqqalinersiaqalernissamut sipaagaqarnermit iluanaarutit ingerlaavartut.
- Piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut pappialaatit nalillit tiguneqarsimasut aamma piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut sipaakkat tiguneqarsimasut.
- Pikkorissaasunut allanullu tapit.
- Inigisap nalingata annertusinerata aamma annikillineranit allanngummit iluanaarutit/annaasat.
- Akilersuutitut tapit siusinaarluni akiliutigineqartut aamma meeqqanut tapit.

7.5 Isertitat pillugit kisitsisinik saqqummiussineq

Inuit isertitaat pillugit aamma ilaqtariit isertitaat pillugit nalunaarsuutit sammisanik assigiinngitsunik 31-nik imaqarput. Taakkunannga sammisat 28-usut Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviatigut saqqummersinneqartarput, takussutissiaq 7.2 takuuk. Inuit isertitaanut aamma ilaqtariit isertitaanut tunngasut sammisat pingasuusut saqqummersinneqanngitsut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuutaaniittut:

- Suliffeqarfimmi iluanaarutit
- Tulaasat, suliffeqarfimmi iluanaarutit ilanngaataqanngitsut
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraarutitaqanngitsut isertitatut tunniunneqartut katillugit

Takussutissiaq 7.2 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat atorlugu isertitanik assersuutitut itisiliineq. 2023

	Iseritat suussusaat malillugit	Iseritat annertussusaat	Iseritalinnut tamanut agguaqatigiissillugit	Iseritat suussusaat malillugu agguaqatigiissillugit
	Amerlass.	1.000 kr.	Kr.-nngorlugit	
1 Iseritat atoriaannaat (2-23-24-25)	42.195	7.962.216	185.959	188.700
Iseritat akileraannginnermi allanullu akiliinnginnermi				
2 (3+8+19+20)	42.018	12.484.454	291.577	297.122
3 Inuussutissarsiutinit isertitat (4+5+6+7)	35.973	11.138.179	260.134	309.626
4 Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat assigisaallu	34.255	10.063.036	235.024	293.768
5 Suliffeqarfiit sinneqartoorutaat	4.423	982.729	22.952	222.186
6 Nunanit allanit isertitat	773	16.557	387	21.419
7 Akissarsiarititat aamma B-isertitat allat	3.643	75.857	1.772	20.823
8 Pisortaqarfinit isertitat ikiorsiissutit (9+12+16)	18.328	1.109.902	25.922	60.558
Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, pisortat ikiorsiissutaat				
9 assigisaallu (10+11)	4.795	67.904	1.586	14.161
10 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit	2.316	25.938	606	11.199
11 Pisortanit ikiorsiissutit	2.934	41.967	980	14.304
12 Ikiorsiissutit allat (13+14+15)	10.889	266.636	6.227	24.487
13 Ilinniagaqarnersiutit	4.568	144.493	3.375	31.632
14 Ineqarnermut tapit	4.129	80.179	1.873	19.419
15 Meeqqanut tapit	4.926	41.964	980	8.519
16 Pisortanit soraarnerussutisiat (17+18)	6.645	775.362	18.109	116.684
17 Pisortanit utoqqalinersiat	4.193	489.963	11.443	116.853
18 Pisortanit siusinaartumik soraarnerussutisiat	2.816	285.399	6.666	101.349
Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat				
19 namminersortunit	3.287	206.218	4.816	62.737
20 Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut (21+22)	34.828	30.155	704	866
21 Ernianit isertitat	34.808	19.709	460	566
22 Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat)	309	10.446	244	33.806
23 Ernianut aningaasartuutit	28.349	281.836	6.582	9.942
24 Iseritanik akileraarutit katillugit	36.471	4.322.602	100.955	118.522
25 Akilersuutitut akiliutit	26.748	89.223	2.084	3.336
26 Akilersuisussaatitaanermut akiliutit	207	7.024	164	33.932
- Iseritat atoriaannaat naligiissinneri (immikkut ilanngussaq)	41.739	8.926.193	208.473	213.857
- Iseritat akileraarutaasussat (immikkut ilanngussaq)	42.500	11.997.701	280.209	282.299

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 7.2-mi takuneqarsinnaasunut 28-nut sammisanut paasissutissat assigiinngitsut atorlugit itisiliissutit Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput. Itisiliinnermut atorneqarsinnaasut nutaat takussutissiami 7.2-imi takutinneqartut saniatigut paasissutissat pineqarsinnaapput:

- Inuit isertitaat tunngavigalugit (Amerlassusaat)
- Iseritat annertussusaat (1.000 kr.)
- Inuit isertitaasa agguaqatigiissinnerat (kr.)
- Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat aamma kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Inuit (imaluunniit ilaqutariit) amerlassusaat, ukiumi naatsorsuiffiusumi pineqartut, inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.) ima naatsorsorneqarsinnaapput:

Inuit amerlassusaat=
Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)

Inuit isertitaat tunngavigalungit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Malugiuk, Naatsorsueqqissaartarfiup Kisitsisaataasiviani kisitsisit tabeliniittut ilisarinnissinnaannginnissamik piunasaqaatitaqarmata. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit imaluunniit ilaqutariit tallimaniit ikinnerugaangata Naatsorsueqqissaartarfiup pineqartut ilanngussinnaajunnaartarpaat. Taamaattut isaasat ("..") atorlugit nalunaarutigineqartarput. Kisitsisaataasivimmi decilikkaarlugit 10. decilimi tamanna atortinneqanngilaq, annerpaamik isertitallit eqqarsaatigalugit.

7.6 Isertitat agguataarneqarnerini periaaseq

Isertitat assigiinngisitaaneri itisiliilluni misissuinermi The European Union Statistics on *Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi periutsit tunngavigineqarput. Taakku EU-mi inuit atugarisaasa misissuineri suleqatigiilluni suliaapput, isertitat pillugit kisitsisitugit paasissutissiornerit tassani annerusumik pineqarlutik. SILC-mi kisitsisitugit paasissutissiorneri naleqqersuutit assigiinngitsut sammineqarput, taakkunanga Kalaallit Nunaanni isertitat assigiinngisitaarnerisa naatsorsuutaat atorineqarluni.

Nunanut allanut sanilliusisinnaaneq

SILC atorlugu Kalaallit Nunaat Danmark assigalugu isertitat immikkuullarissut qulakkeerneqarput, positivit aamma negativit tamakkerlugit ilanngunneqarnerini.

Isertitat negativiusut tamakkiisumik ilanngunnerisigut, Kalaallit Nunaanni isertitat ilu Moornerusumik ersersinneqarput. Kisianni akerlianik sanilliusisinnasamat ajornartorsiortitsillutik, nunat ilaasa isertitat negativiusut nalunaarsorsinnaanngimmatigit. Tamanna isertitat negativiusut akileraarutinik nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsinnaannginnerannik pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit nunanit pineqartunit isertitat negativiusut akuerineqarsimanninnerat, taamaasillunilu 0-inngortiinnarneqartarlutik. Nunani amerlasuuni SILC misiligutitut annikitsumik atorineqarpoq.

Inuit pisortat atuinerinik assigiinngitsunik atuinerisa assigiinngitsuusarneri – tassa pisortanit inunnut ikiorsiissutit – pissutaallutik nunat marluk isertitaasa assigiinngissutaanik sanilliusisineq atuisinnaanermut assigiinngissutsinik erseqqissaasinnaanera ilu moortuuseq oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kalaallit Nunaanni pisortat ikiorsiissutinut annertuumik atuisarpoq, taamaammallu nunanut avannarlernut sanillunneqarsinnaalluni. Kisianni, nunani marlunni pisortat ikiorsiissutaanik inuit atuinerat assigiittutut isikkoqaraluartoq, isertitat eqimattakkuutaarnerini assigiinngitsorujussuusinnaapput.

Nunanut tamalaanut allanut sanilliusisinnasamat killilersuisoq alla tassaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut Kalaallit Nunaanni isertitanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqanngitsut. Taamatulli periuseqarneq SILC-mi

suleriaaseq pissutaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut ilanngunneqarneq ajormata.

Kalaallit Nunaannili inuit ilaasa akornanni isertitat aningaasanik naleqanngitsut, assersuutigalugu piniarnermit pisanit aamma aalisarnernit pisanit, atuinissamut tapertaalluurtuupput. Tamanna isertitakinnerusuni annertunerusumik atuussimaguni, isertitat nikingassutaat, taamatullu piitsuussusermut qanissuseq annikinnerusimassaaq, saqqummersitami matumani paasissutissiissutigineqartuninngarnit.

Piniakkanik aalisakkanillu nammineq pisanit atuineq qanoq sunniuteqartiginersoq erseqqissumik nalilerneqarsinnaanngikkallarpoq.

7.7 Ajoqutit

Kalaallit Nunaata inukinnera pissutaalluni piffissap ingerlanerani sanilliussinerni nikingassutsit annertusarput. Nikingassutsillu annertunerulersarput inuit ikittunnguit pineqartillugit. Taamaattumik ukiut ingerlanerini allanngorluinnartoqarsimagaangat inerniliinerit mianerilluinnaqqissaartariaqarput. Immikkoortumi 7.3-mi allaaserineqartut malillugit isertitat aalajangersimasut, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

7.8 Taaguutit

Akileraannginnermi isertitat tamakkiisut inuussutissarsiummit isertitat, pisortat ikiorsiissutaat, namminerisamik utoqqalinersiassanut katersat aamma pigisanit nalilinnit isertitat tamakkerlutik katinneri. Taakkuupput inuup imaluunniit ilaqutariit akileraannginnermini, ernianut akiliinnginnerminni allanullu akiliinnginnerminni isertitaat. Isertitat negativiusut tassaapput suliffeqarfiit amigartooruteqarsimasut isertitaat imaluunniit inuup aktianik annaasaqarujussuarnermi isertitai. Akileraaruteqannginnermi isertitat tamakkerlugit tamakkiisumik nalunaarutigineqarsimannginnerat pissutaalluni ilaatigut amigaateqarput. Akileraarutitaqanngitsumik sulineq, kingornussat, lotto-mi assigisaanillu eqquinerit nalunaarutigineqarsimanngillat, takuuk immikkoortoq 7.4.

Isertitat akileraarutaasussat Akileraarnermut inatsisit malillugit akileraarutaasussat, taakku tunngavigalugit tamakkiisumik akileraarutit naatsorsorneqartarput. Inatsisit malillugit ilanngaatisaqq isertitanit peereerpat, isertitat akileraarutaasussat sinnerutissapput. Akileraarnermut Aqutsisoqarfimmit S31-ni nalunaarsuutit malillugit isertitat akileraarutaasussat kisinneqarput.

Sulinermut ilanngaataq tapisiaavoq, akileraanissamut tunngaviusumik naatsorsuinermit atorneqartarluni, 2020-mi akileraanissamut ukiorititaasumi atorneqalerpoq. Sulinermit isertitat tunngavigalugit ilanngaataq naatsorsorneqartarpoq. Sulinermit ilanngaataq annertusisarpoq isertitat apparaangata, taamaasilluni sulisut isertitakinnerusut aamma akinnattumik isertitallit ukiumut aningaasat atorsinnaasaat annertusineqarlutik. Sulinermit ilanngaataq akileraarutaasussaannigilaq, akilerarpallaarsimanermilu aningaasanik utertitsineq assigalugu utertinneqartarlutik. Akileraarnermit Aqutsisoqarfimmit akileraarutitik akiliinikipallaartoqarsimatillugu

sulinermut ilanngaatiq ilaa imaluunniit tamakkerlugu ator neqarsinnaavoq, akileraarutiniq akiliinikipallaarsimanerup annikillissinnaanut.

Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqtariit isertitai atoriaannaat. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq isertitat tamakkerlugit naatsorsorneqarneri assigalugit. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq, akileraannginnermi allanillu akiliinnginnermi inummot ilanngaatiq, isertitanit akileraarutit aamma akilersuutininut akiliutit peerlugit. Isertitat atoriaannaat pillugit immikkoortoq 7.4 takuuk.

Isertitat atoriaannaat annertussusaat ilaqtariit akornanni isertitat nikingassusaat naatsorsorniarlugu ator neqartarpoq. Isertitat atoriaannaat, ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneqartarput. Ilaqtariit assigiinngitsut akornanni isertitat assigiinngissutaat taamaasilluni sanilliunneqarsinnaasarpoq.

Annertussutsinut uuttuutit ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat uuttuutaat naatsorsorneqartarput. Oqimaalutaq OECD standard malillugu naatsorsorneqartarpoq, inoqutigiinni inersimasoq siulleq 1-imik oqimaassusilerneqartarpoq. Allaniq inersimasoqaraangat inersimasoq ataaseq 0,5-imik oqimaassusilerneqartarpoq, meeraq ataaseq 0,3-mik oqimaassusilerneqartarluni. Ilaqtariit marlunnik inersimasortallit meerartaqanngitsut isertitaasa naligiissinnerat 1,5-iussaaq, inersimasoq ataaseq marlunnik 15-it ataallugit ukiulinnik meeralik 1,6-iussalluni.

Isertitat pisissutaasinnaasut – aamma aningaasanik pisissutaasinnaasunik taaneqartut – isertitat qaffasissusiisa aamma akit qaffasissusiisa ataqatigiinnerat isertitanut pisissutaasinnaasunut tunngassuteqarpoq. Isertitat qaffakkaangata atuinissamut periarfissat aamma qaffattarput, akerlianik akit qaffakkaangata atuinissamut periarfissat annikillisarput. Isertitat qaffarnerat akinit qaffasinneruppat oqartoqartarpoq isertitat pisissutaasinnaasut qaffattut. Akerlianik akit qaffarnerat isertitanit qaffasinneruppat isertitat pisissutaasinnaasut appartarput. Isertitat pisissutaasinnaasut takutippaat agguaqatigiissillugu innutaasut atuinissamut periarfissaat, agguaqatigiissillugu atueriaatsip akillu allanngorarnerisa nunami tamarmi isertitanut imminnut qanoq attuumassuseqarnerat eqqarsaatigalugu.

Decilit tunngavigalugit assigiinngissutsit isertitat nalingi annertussusaat tunngavigalugit qulinut (decilinut) amerlaqatigiikkaarlugit immikkoortinneqartarput. 1. decilimi isertitakinnerit 10 pct.-it inissisimapput, 2. decilimi isertitakinnerit tullii 10 pct.-it inissisimasut, taamatut decilikkaarlutik agguarsimallutik. Isertitat decilinut nalunaarutigineqartarput decilip pineqartut agguaqatigiissitsinermut tulluaraangat imaluunniit decilimi pineqartumi isertitap annerpaaffissaa annerpaamik killissimagaangagu. Isertitat medianiat tassaavoq 5. decilimi isertitat annerpaaffissaat, ilisarinnissinnaatitaannginneq pissutaalluni 10. decilimi isertitat annerpaaffissaat saqqummiunneqanngillat.

Ukiut ukiup pineqartup naanerani inuup ukioqqortussusaa. Inuit isertitaanut kisitsisitigut paasissutissanut, inuit isertitaasa nalunaarsuiffianniittut, ukiumi pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaatitaasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut, ilaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianut ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani ilu nalunaarsugaasimassaaq.

Ilaqutariit inuk ataaseq imaluunniit inuit allallit, inuit allattorsimaffiat malillugu najugaqatigiit aamma imminnut arlaatigut attuumassuteqartut. Ilaqutariinni inuit kisimiittuusinnaapput aappaqarlutilluunniit, meerartaqaratik imaluunniit meerartaqarlutik. Inoqutigiit akornanni najugaqatigiit tamarmik ilaqutariiusinnaapput kisianni aamma inoqutigiit akornanni ilaqutariit arlariiusinnaapput. Aappariinni aamma kisimiittuni angerlasimaffimmi najugalimmik meeraqartoqarsinnaavoq ataatsimik arlariinnilluunniit (0-17-inik ukiullit) imaluunniit ataatsimik arlalinniilluunniit inuusuttunik (18-24-nik ukiullit) najugaqartoqarsinnaalluni.

Inoqutigiit ataatsimi najugaqatigiiffiusumi inoqutigiit, ataatsimik inuttaqarsinnaapput imaluunniit inunnik arlariinnik. Najugaq tassaasinnaavoq nalinginnaasumik najugarisaq imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffik, ass. kollegia, utoqqaat illuat aamma meeqqat angerlarsimaffiat.

Kommunit januaarip aallaqqaataani 2009-mi kommunit 18-iusimasut sisamangortinneqarput. Kommunini 18-ini naatsorsuinermi aalajangersimasunut suli soqutiginaateqarput, uani saqqummersitami nunap agguataarnerani aamma atorineqarpoq. Siornatigut kommuniusimasut agguataarinermi **distriktinik** taaneqarput. Distriktit aamma kommunit ataqatigiinneri takussutissiaq 1.1-imi takuneqarsinnaapput. Januaarip aallaqqaataani 2018-imi Qaasuitsup kommuni marlunnut avinneqarpoq; Avannaata Kommunanut aamma Kommune Qeqertalimmut. Takussutissiaq 7.3-mi takukkit.

Takussutissiaq 7.3 Kommunit distriktillu, 31. decembari 2023

Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunia
Nanortalik	Ivittuat	Maniitsoq	Kangaatsiaq	Ilulissat
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat	Uummannaq
Narsaq	Nuuk		Qasigianguit	Upernavik
	Tasiilaq		Qeqertarsuaq	Qaanaaq
	Ittoqqortoormiit			

Kommunit avataanni Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut najugaqarfiit. Pituffik taakkunani pingaarnerpaajuvoq. Isertitat kommuninut immikkoortinneqarneranni ilaanngikkaluartut nuna tamakkerlugu naatsorsuutitut saqqummersitami ilaapput. *Kommunit avataanni* kisitsisit Kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilinniakkap qaffasissusaa ukiup pineqartup naanerani inuup qaffasinnerpaamik naammassillugu ilinniarsimasaa. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniagaqarnermut nalunaarsuiffianit pissarsiaapput. *ISCED11-uddannelsesnomenklatur* atorlugu ilinniakkat immikkoortiterneqarput, kisianni immikkoortunut arfinilinnut ikilisinneqarsimallutik, *Tunngaviusumik ilinniarfik* appasinnerpaalluni *Ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq takineq* qaffasinnerpaajuvoq.

Gini-koefficientip isertitat nikingassutaat ersersippai – isertitat annertusiartortillugit isertitani nikingassutsit angineruleriartortarput. Nunanut tamalaanut Gini-koefficienti atorlugu sanilliussiniarluni ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat annertussusilikkat naatsorsuinermi atorineqartarput.

Gini-koefficienti pillugu nassuiaaneq saqqummersitami *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*-imi atuarneqarsinnaavoq.

Piitsuussusermut qanissuseq nunani tamalaani piitsuussusermut uuttuutaavoq. Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik piitsuussuseq killilerneqanngilaq, kisianni isertitat assigiinngissutaat piitsuussusermut qanissuseq atorlugu paasinarsarneqartarpoq. Ilaqutariit isertitaasa isertitat tamarmiusut medianiannit aalajangersimasumik pct.-inik appasinnerunerat tunngavigalugu, appasissuseq appasippallaamik isertitaqarnermik taaneqartarpoq. Appasippallaamik isertitaqarnermut isertitat medianniat tunngaviliisuvoq, taanna inoqutigiit isertitaasa atoriaannaat naligiissinnerani inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarpoq.

S80/20 tassaavoq isertitaqarnerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassutaat. Nunani tamalaani sanilliuissisinaanissaq eqqarsaatigalugu ilaqutariinni inuit isertitaat atoriaannaat qaffasissusaat malillugit naatsorsorneqarpoq.

Ilisamaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinaanuulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginiffissaq
Simon Westmann
E-mail: siwe@stat.gl

Isertitat

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

